

**NÁVRH
STÁTNÍHO ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU
ČESKÉ REPUBLIKY
ZA ROK 2014**

**F.
ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ DALŠÍCH SLOŽEK
VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ A O FONDECH
ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK STÁTU**

Obsah

I.	INFORMACE O HLAVNÍCH VÝSLEDKÁCH HOSPODAŘENÍ STÁTNÍCH FONDŮ ČR	1
1.	SOUHRNNÁ CHARAKTERISTIKA HOSPODAŘENÍ STÁTNÍCH FONDŮ	1
2.	STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	2
3.	STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND	3
4.	STÁTNÍ FOND DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY	4
5.	STÁTNÍ FOND ROZVOJE BYDLENÍ	5
6.	STÁTNÍ FOND KINEMATOGRAFIE	6
7.	STÁTNÍ FOND KULTURY	7
8.	SOUHRNNÁ CHARAKTERISTIKA VĚŘITELSKÉ POZICE STÁTNÍCH FONDŮ	8
II.	HOSPODAŘENÍ ROZPOČTŮ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ, DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ A REGIONÁLNÍCH RAD REGIONŮ SOUDRŽNOSTI ZA ROK 2014	10
1.	CELKOVÉ VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ KRAJŮ, OBCÍ, DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ A REGIONÁLNÍCH RAD REGIONŮ SOUDRŽNOSTI	10
2.	PŘÍJMY A VÝDAJE KRAJŮ	13
3.	PŘÍJMY A VÝDAJE OBCÍ A DSO	19
4.	HOSPODAŘENÍ REGIONÁLNÍCH RAD REGIONŮ SOUDRŽNOSTI	30
5.	VÝVOJ ZADLUŽENOSTI	33
III.	VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN	37
IV.	PŘEHLED O STAVECH FONDŮ ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK STÁTU	41

I. Informace o hlavních výsledcích hospodaření státních fondů ČR

1. Souhrnná charakteristika hospodaření státních fondů

Hospodaření státních fondů za rok 2014 skončilo kreditním saldem v úhrnné výši přesahující 2,2 mld. Kč. Charakteristickým rysem při nenaplnění objemu rozpočtovaných příjmů, byl převažující vliv nevyčerpání rozpočtovaných výdajů, což se týkalo především kategorie kapitálových výdajů, kde celková úspora vůči upravenému rozpočtu činila 52,8 %. Rozpočet daňových příjmů se podařilo splnit na 101,8 %, v případě nedaňových příjmů na 102,0 %. Neplnění skutečných příjmů oproti rozpočtovaným hodnotám tak představuje výrazně nižší čerpání dotací z prostředků státního rozpočtu. Tyto dotace, určené pro krytí části výdajů jednotlivých státních fondů, byly čerpány v úhrnném rozsahu 67,6 mld. Kč, což představovalo 67,2 % z celkové rozpočtované částky 100,6 mld. Kč. Současně však převážná většina státních fondů (s výjimkou Státního fondu kultury a Státního fondu kinematografie) poměrně výrazně (v úhrnu o 53,6 mld. Kč) redukovala výši skutečných výdajů oproti částkám rozpočtovaným na rok 2014. Celkovou výši dosaženého výsledného přebytku hospodaření státních fondů ovlivnilo zejména kladné saldo příjmů a výdajů Státního fondu dopravní infrastruktury ve výši téměř 7,3 mld. Kč. Kladným výsledkem skončilo rovněž hospodaření Státního fondu kinematografie (0,3 mld. Kč) a Státního fondu kultury (15,6 mil. Kč). Negativní dopad na celkové hospodaření státních fondů měl naopak záporný výsledek Státního zemědělského intervenčního fondu (3,5 mld. Kč), v menší míře pak Státního fondu rozvoje bydlení (1,0 mld. Kč) a Státního fondu životního prostředí (0,8 mld. Kč).

Tabulka č. 1: Přehled ukazatelů finančního hospodaření státních fondů (mil Kč)

	Rozpočet na rok 2014	Skutečnost za rok 2014	Plnění v %
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	17 950,0	18 271,0	101,8
Nedaňové příjmy	12 763,8	13 016,1	102,0
Kapitálové příjmy	0,0	0,5	x
Přijaté dotace	100 662,7	67 643,6	67,2
z toho dotace ze státního rozpočtu	100 598,8	67 583,5	67,2
Příjmy státních fondů celkem	131 376,6	98 931,2	75,3
VÝDAJE			
Běžné výdaje	81 190,8	64 111,3	79,0
Kapitálové výdaje	69 154,8	32 616,5	47,2
Výdaje státních fondů celkem	150 345,6	96 727,8	64,3
Saldo příjmů a výdajů	-18 969,0	2 203,4	x
FINANCOVÁNÍ	18 969,0	-2 203,4	x
změna stavu na bankovních účtech	19 019,0	-2 153,4	x
změna stavu bankovních úvěrů	0,0	0,0	x
změna stavu nebankovních půjček	-50,0	-50,0	x

Zdroj: MF

2. Státní fond životního prostředí

Státní fond životního prostředí (dále SFŽP) jako aktivní nástroj uplatňování státní environmentální politiky představuje významný zdroj mimorozpočtových prostředků v oblasti podpory ochrany a zlepšování životního prostředí České republiky. Rozpočet příjmů SFŽP, stanovený v roce 2014 na 1 741,1 mil. Kč, byl splněn na 115,9 %, skutečné výdaje přitom činily 2 829,5 mil. Kč, což odpovídá 70,1 % rozpočtované částky (4 037,4 mil. Kč). Nižší výdaje jsou přitom zejména výsledkem pomalejšího nástupu alokace prostředků u nově vypisovaných výzev, průběžného rušení některých žádostí o podporu i celkově nižší výsledné podpory, než částky přiznané v Rozhodnutí. Trvale se rovněž snižuje počet příjemců, kteří čerpají podpory formou půjčky. Dosažené záporné saldo příjmů a výdajů (811,4 mil. Kč) tak představuje o 1 484,9 mil. Kč lepší hospodářský výsledek oproti rozpočtovanému.

Na plnění příjmů rozpočtu SFŽP se nejvíce podílely příjmy z poplatků za znečišťování životního prostředí ve výši 1 388,3 mil. Kč, které představovaly 68,8 % celkových příjmů. Další příjmy tvořily dotace ze státního rozpočtu na technickou asistenci programů EU (312,1 mil. Kč), splátky z dříve poskytnutých půjček včetně úroků (218,3 mil. Kč), pokuty a postihy (88,3 mil. Kč), vratky dotací (5,1 mil. Kč) a ostatní příjmy (6,1 mil. Kč). V roce 2014 neobdržel SFŽP žádné finanční prostředky z prodeje emisních kreditů na základě Kjótského protokolu, určené pro financování programu GIS - Zelená úsporám. Celkovými příjmy fondu ve výši přesahující 2 018 mil. Kč došlo k překročení rozpočtované částky o 277,1 mil. Kč (tj. o 15,9 %).

Z celkových realizovaných výdajů SFŽP v rozsahu přesahujícím 2,8 mld. Kč, tvořily převážnou část (2 256 mil. Kč) výdaje na smluvní akce včetně programu Zelená úsporám, z toho formou dotací bylo uvolněno plných 85,9 % a návratnou formou podpory (půjčky) zbývajících 14,1 % finančních prostředků. Rozhodující podíl přitom měly akce zaměřené na podporu aktivit v oblasti ochrany ovzduší (818,5 mil. Kč), ochrany vod (903,9 mil. Kč), přírody (298,9 mil. Kč) a odpadového hospodářství (243,3 mil. Kč). V rámci programu GIS - Zelená úsporám byly na základě uzavřených smluv poskytovány podpory včetně technické asistence v oblasti obnovitelných zdrojů a snižování energetické náročnosti, což se týkalo obytných budov i budov veřejného sektoru. Vyhlášením programu Nová zelená úsporám 2013 byl v roce 2013 zahájen příjem žádostí o podporu s limitem alokací stanoveným do celkové výše 1 mld. Kč. V roce 2014 tak bylo proplaceno prvních 1 592 žádostí v celkové částce 99,2 mil. Kč. V roce 2014 pokračovalo poskytování podpory projektům ISPA/Fondu soudržnosti, jejichž prioritou v oblasti životního prostředí je ochrana vod, nakládání s odpady, ochrana ovzduší a odstraňování starých ekologických zátěží. V rámci spolufinancování projektů ze strany SFŽP formou tzv. předfinancování (prováděním plateb, které jsou následně po schválení závěrečné zprávy Evropskou komisí kryty z prostředků Fondu soudržnosti) byly konečným příjemcům uvolněny dotace v celkové výši 8,1 mil. Kč. Výdaje spojené s vlastní činností kanceláře SFŽP činily celkem 572,8 mil. Kč. Uhrazené splátky jistiny dlouhodobé půjčky na financování akcí pro ochranu a zlepšování stavu životního prostředí od společnosti MUFIS, a.s. dosáhly v roce 2014 výše 50 mil. Kč, uhrazené úroky 1,2 mil. Kč. Závazek SFŽP z tohoto titulu byl zcela splacen.

K 31.12.2014 vykázal SFŽP zůstatek peněžních prostředků na bankovních účtech ve výši téměř 6 327,3 mil. Kč, z toho 55 mil. Kč na účtech programu GIS - Zelená úsporám.

Tabulka č. 2: Příjmy a výdaje Státního fondu životního prostředí (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond životního prostředí			
	Skutečnost 2013	Rozpočet 2014	Skutečnost 2014	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	1 012 455	1 076 000	1 028 938	95,6
Nedaňové příjmy	675 481	489 100	677 180	138,5
Kapitálové příjmy	123	0	0	x
Přijaté dotace	275 329	176 000	312 065	177,3
z toho: ze státního rozpočtu	275 329	176 000	312 065	177,3
PŘÍJMY CELKEM	1 963 388	1 741 100	2 018 183	115,9
VÝDAJE				
Běžné výdaje	647 661	1 035 188	738 689	71,4
Kapitálové výdaje	1 661 981	3 002 226	2 090 864	69,6
VÝDAJE CELKEM	2 309 642	4 037 414	2 829 553	70,1
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-346 254	-2 296 314	-811 369	x

Zdroj: SFŽP

3. Státní zemědělský intervenční fond

Státní zemědělský intervenční fond (dále SZIF) svojí činností přispívá k plnění závazků vyplývajících ze Společné zemědělské politiky. V průběhu roku 2014 se uskutečnily změny schváleného rozpočtu SZIF, které se týkaly navýšení zdrojů a jejich užití na Společnou zemědělskou politiku a na správní výdaje. Celkové zdroje SZIF na financování Společné zemědělské politiky představovaly 39,1 mld. Kč, z toho 35,8 mld. Kč tvořily prostředky z rozpočtu EU. V roce 2014 byly vyplaceny podpory ve výši 37,6 mld. Kč, z toho 34,4 mld. Kč z rozpočtu EU. U SZIF představovaly dotace ze státního rozpočtu (kapitoly MZe) téměř 99,4 % upraveného rozpočtu příjmů. Celkové výdaje SZIF ve výši 39,0 mld. Kč představovaly plnění upraveného rozpočtu na 67,7 %. Objemově nejvyšší výdaje SZIF při realizaci Společné zemědělské politiky vycházely z příslušných nařízení Komise (ES) a Rady (ES) a zahrnovaly přímé platby na plochu zemědělské půdy, platbu za rajčata, platbu za cukr a doplňkové platby a zvláštní podpory (celkem 24,3 mld. Kč). V rámci společné organizace trhu bylo uvolněno celkem 718,2 mil. Kč. Dotace poskytnuté na Program rozvoje venkova včetně tzv. Horizontálního plánu rozvoje venkova dosáhly celkové výše cca 12,6 mld. Kč. Na marketingové aktivity byly vynaloženy finanční prostředky v úhrnné výši 69,4 mil. Kč, na správní výdaje pak celkem 1,4 mld. Kč. Běžné výdaje fondu, uskutečněné v roce 2014 ve výši 35,5 mld. Kč (tj. na 68,9 %) a současně kapitálové výdaje realizované ve výši 4,5 mld. Kč (tj. na 54,4 %), znamenaly celkovou úsporu čerpání výdajů proti upravenému rozpočtu v rozsahu 18,6 mld. Kč.

Vzhledem k příznivým tržním cenám zemědělských komodit a potravin roce 2014 nebyly realizovány intervenční nákupy a půjčka poskytnutá Ministerstvem financí ve výši 40 mil. Kč byla v plné výši předčasně splacena. Dosažená převaha výdajů nad příjmy znamenala pokles peněžních prostředků na účtech SZIF, zůstatek k 31.12.2014 činil 2 564,8 mil. Kč.

Tabulka č. 3: Příjmy a výdaje Státního zemědělského intervenčního fondu (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní zemědělský intervenční fond			
	Skutečnost 2013	Rozpočet 2014	Skutečnost 2014	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	258 804	115 001	115 072	100,1
Nedaňové příjmy	123 586	28 810	75 728	262,9
Kapitálové příjmy	708	0	447	x
Přijaté dotace	38 380 400	51 346 461	35 284 194	68,7
z toho: ze státního rozpočtu	38 345 294	51 297 509	35 253 116	68,7
PŘÍJMY CELKEM	38 763 498	51 490 272	35 475 441	68,9
VÝDAJE				
Běžné výdaje	29 475 801	49 247 456	34 466 494	70,0
Kapitálové výdaje	3 918 316	8 338 182	4 539 548	54,4
VÝDAJE CELKEM	33 394 117	57 585 638	39 006 042	67,7
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	5 369 381	-6 095 366	-3 530 601	x

Zdroj: SZIF

4. Státní fond dopravní infrastruktury

Činnost Státního fondu dopravní infrastruktury (dále SFDI) je zaměřena na financování rozvoje, výstavby, údržby a modernizace dopravní infrastruktury. V průběhu roku 2014 byly provedeny rozsáhlé změny organizačního uspořádání, realizované v souvislosti se záměrem zefektivnění a hospodárnějšího čerpání finančních prostředků. Schválený rozpočet SFDI byl v průběhu roku na straně příjmů upraven navýšením dotací ze státního rozpočtu o nespotřebované prostředky z minulých let (tzv. nároky), do rozpočtu byly dále zahrnuty přijaté vratky a splátky návratných finančních výpomocí. Největší podíl připadl na zvýšení rozpočtu dotací poskytnutých v rámci Operačního programu Doprava (o 11,3 mld. Kč), na financování národních podílů v projektech EU (o 3,5 mld. Kč) a na údržbu dálniční sítě včetně odstranění povodňových škod (o 1,2 mld. Kč). Menší navýšení se týkalo projektu Regenerace zeleně a projektu Sanace skal (celkem o 22,6 mil. Kč) a řešení havarijního stavu způsobeného sesuvem půdy na dálnici D 8 (o 50 mil. Kč). Naproti tomu byla snížena státní dotace na krytí deficitu hospodaření SFDI o 81,2 mil. Kč. Schválený rozpočet výdajů SFDI na rok 2014 byl upraven o prostředky na úhradu výdajů neuskutečněných v minulých letech (nároky) a o prostředky uvolňované ve vazbě na zmíněné navýšení příjmů z titulu účelových dotací. Upravený rozpočet výdajů SFDI na rok 2014 činil celkem 85,4 mld. Kč.

Celkové realizované příjmy SFDI v roce 2014 dosáhly 59,5 mld. Kč, což představuje plnění na 77,7 % upraveného rozpočtu. Plnění daňových příjmů ve výši 17,0 mld. Kč (tj. 102,3 %) je výsledkem vyšších výnosů silniční daně (o 575,0 mil. Kč) a poplatků za užívání dálnic a rychlostních komunikací (o 51,1 mil. Kč). Naopak nižší inkaso bylo dosaženo u příjmů ze spotřební daně z minerálních olejů (o 237,5 mil. Kč). Výnosy z mýtného (8 421,2 mil. Kč) byly oproti schválenému rozpočtu o 421,2 mil. Kč vyšší, přesto nedosáhly úrovně z roku 2013, a to z důvodu pokračující změny struktury vozidel ve prospěch emisních tříd s nižšími sazbami mýtného. Z ostatních nedaňových příjmů tvořily přijaté vratky a sankční platby celkem cca 2,7 mld. Kč, u splátek návratných finančních výpomocí, poskytovaných příjemcům na předfinancování výdajů projektů spolufinancovaných z fondů EU, došlo k výraznému propadu v rozsahu téměř 1,3 mld. Kč.

Dotace ze státního rozpočtu byly čerpány pouze ve výši 31,2 mld. Kč, tj. na 64,2 %. Nulové čerpání dotací z prostředků OPD a dotací na krytí národních podílů projektů EU programového období let 2014 – 2020 bylo způsobeno neschválením programové

dokumentace. K výrazně nižšímu čerpání prostředků došlo v případě OPD programového období 2007 – 2013, kde se projevilo zpoždění ve výběrových řízeních v souvislosti s tlakem na snížení cen.

Prostředky z rozpočtu SFDI byly směřovány jednotlivým příjemcům zejména na rozvoj, výstavbu, opravy a údržbu dopravní infrastruktury (40,0 mld. Kč z národních zdrojů), na společné projekty spolufinancované z fondů EU v rámci OPD (10,9 mld. Kč) a na úhradu národních podílů projektů spolufinancovaných úvěrem od EIB (1,0 mld. Kč). Běžné výdaje SFDI byly v roce 2014 splněny na 93,5 % a kapitálové na 44,4 %. Celkové snížení výdajů proti upravenému rozpočtu o 33,2 mld. Kč se týkalo prakticky všech ukazatelů, pokles byl výrazný především u výdajů na rozvoj, výstavbu, údržbu a modernizaci pozemních komunikací, v menší míře se pak týkal železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest. Jako hlavní důvody nízkého čerpání byly příjemci uváděny problémy s ukončováním zadávacích řízení a problémy s výkupy pozemků.

Příjmy SFDI v roce 2014 převyšovaly výdaje o cca 7,3 mld. Kč, peněžní prostředky na účtech k 31.12.2014 dosáhly částky přesahující 16,1 mld. Kč. V roce 2014 nečerpal SFDI žádné bankovní úvěry.

Tabulka č. 4: Příjmy a výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond dopravní infrastruktury			
	Skutečnost 2013	Rozpočet 2014	Skutečnost 2014	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	16 533 827	16 600 000	16 988 548	102,3
Nedaňové příjmy	11 962 035	11 372 923	11 307 943	99,4
Kapitálové příjmy	0	0	0	x
Přijaté dotace	23 371 012	48 623 271	31 216 341	64,2
z toho: ze státního rozpočtu	23 371 012	48 623 271	31 216 341	64,2
PŘÍJMY CELKEM	51 866 874	76 596 194	59 512 832	77,7
VÝDAJE				
Běžné výdaje	23 651 279	29 120 362	27 241 387	93,5
Kapitálové výdaje	30 557 490	56 288 396	24 988 439	44,4
VÝDAJE CELKEM	54 208 769	85 408 758	52 229 826	61,2
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-2 341 895	-8 812 564	7 283 006	x

Zdroj: SFDI

5. Státní fond rozvoje bydlení

Státní fond rozvoje bydlení (dále SFRB) byl zřízen pro realizaci bytové politiky státu a trvale udržitelné státní podpory bydlení v České republice. Jeho úkolem je zajištění finančních prostředků pro realizaci podpory státu v oblasti bytové politiky ve smyslu naplňování vládní Koncepce bydlení do roku 2020. Celkové výdaje SFRB, rozpočtované ve výši 2,5 mld. Kč, byly skutečně realizovány v rozsahu 1,86 mld. Kč, tj. na 73,3 %. Tento výsledek byl ovlivněn především pomalejší dynamikou čerpání poskytnutých úvěrů, částečně i výraznou úsporou dosaženou při realizaci programů a v oblasti správních výdajů SFRB. Skutečné čerpání jednotlivých podpor, poskytovaných v rámci příslušného úvěrového programu, lze přitom v souladu s příslušnými nařízeními vlády realizovat po dobu několika let. Rozpočet výdajů byl v roce 2014 zaměřen na úvěrové programy opravy a modernizace bytových domů, na výstavbu nájemního bydlení včetně sociálních bytů, na pomoc mladým rodinám při pořizování bytu a u dotačních titulů na zvýhodněné úročení úvěrů v rámci programů PANEL. Skutečné čerpání úrokových dotací proběhlo v objemu 876,5 mil. Kč (plnění oproti rozpočtu

na 99,9 %), přičemž vyplacené příspěvky se týkaly výhradně smluv uzavřených v předchozích letech. Skutečné čerpání nízkoúročených úvěrů na opravy a modernizaci domů dosáhlo výše 587,5 mil. Kč (plnění na 63,9 %), přičemž smluvně alokováno bylo celkem 631,8 mil. Kč a ve formě příslibu zůstalo dalších 237,5 mil. Kč. V programu výstavby nájemních bytů vyčerpali příjemci podpory v roce 2014 celkem 153,3 mil. Kč, což představovalo pouze 54,8 % rozpočtované částky. SFRB uzavřel smlouvy o poskytnutí podpory v úhrnné výši 107,8 mil. Kč a současně vystavil úvěrové přísliby ve výši 55,0 mil. Kč, které budou realizovány až v roce 2015. Dotace ke zvýhodněným úvěrům poskytnutým mladým rodinám na výstavbu či na pořízení nového bydlení činily celkem 40,3 mil. Kč (plnění na 40,3 %). Na výdaje spojené s realizací programů bylo vynaloženo celkem 98,8 mil. Kč, tj. 60,2 % rozpočtované částky. Správní výdaje SFRB (vč. Holdingového fondu) dosáhly v roce 2014 hodnoty cca 51,7 mil. Kč (plnění na 70,6 %).

Skutečné příjmy SFRB dosáhly částky 821,5 mil. Kč. Překročení schváleného rozpočtu na rok 2014 o 41,5 mil. Kč (tj. o 5,3 %), bylo především důsledkem vyššího objemu splátek z poskytnutých úvěrů z titulu jejich předčasného splacení a příjmy z inkasovaných vratek dotací, poskytnutých v minulých letech. Dosažené příjmy SFRB tvořily již zmíněné vyšší splátky z úvěrů (701,5 mil. Kč), poskytnutých zejména na opravy a modernizaci domů a bytů, příjmy z úroků z poskytnutých úvěrů (104,3 mil. Kč), vratky dotací (10,8 mil. Kč) a ostatní nedaňové příjmy.

Záporné saldo hospodaření ve výši 1 035,8 mil. Kč se promítlo ve snížení stavu peněžních prostředků na účtech SFRB. Po zohlednění prostředků převedených do Fondu rozvoje měst (349,8 mil. Kč) činil zůstatek k 31.12.2014 cca 8 337,2 mil. Kč.

Tabulka č. 5: Příjmy a výdaje Státního fondu rozvoje bydlení (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond rozvoje bydlení			
	Skutečnost 2013	Rozpočet 2014	Skutečnost 2014	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	0	0	0	x
Nedaňové příjmy	967 632	780 000	821 464	105,3
Kapitálové příjmy	20	0		x
Přijaté dotace	0	0	0	x
z toho: ze státního rozpočtu	0	0	0	x
PŘÍJMY CELKEM	967 652	780 000	821 464	105,3
VÝDAJE				
Běžné výdaje	1 061 968	1 139 835	1 032 073	90,5
Kapitálové výdaje	365 515	1 394 138	825 170	59,2
VÝDAJE CELKEM	1 427 483	2 533 973	1 857 243	73,3
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-459 831	-1 753 973	-1 035 779	x

Zdroj: SFRB

6. Státní fond kinematografie

Státní fond kinematografie (dále SFKG) působí v souladu se zákonem č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie, v oblasti podpory kinematografických projektů a filmových pobídek. SFKG obdržel v roce 2014 účelovou dotaci ze státního rozpočtu ve výši 802 mil. Kč, z toho 800 mil. Kč na financování podpory filmových pobídek a 2 mil Kč na provozní náklady. Fond nečerpal žádné prostředky z fondů EU.

Základním zdrojem vlastních příjmů byly poplatky z vysílání televizní reklamy na soukromoprávních televizích, příjmy z obchodního využití filmů, k nimž SFKG vykonává

autorská práva a odvody korunového příplatku k ceně vstupného do kina. Překročení celkových příjmů proti rozpočtu o 322,1 mil. Kč (tj. o 44,9 %) zásadním způsobem ovlivnilo přijetí mimořádné dotace 300 mil. Kč na podporu filmových pobídek podle usnesení vlády ze dne 2.7.2014 č. 521. V menší míře se na pozitivním vývoji podílely i vyšší poplatky inkasované z kinematografických představení vč. převzatých televizních vysílání (o 16,7 mil. Kč), vyšší příjmy z obchodování s filmy (o 37,8 mil. Kč) a příjmy ze splacených návratných finančních výpomocí (o 7,7 mil. Kč). Nižšího plnění bylo naopak dosaženo např. u poplatků z vysílání reklamy (o 36,7 mil. Kč).

Rozpočtované výdaje (744,8 mil. Kč) byly skutečně čerpány ve výši 756,5 mil. Kč, tj. na 101,6 %. Běžné výdaje v celkovém rozsahu 597,8 mil. Kč byly vynaloženy na vyplácení neinvestičních podpor žadatelům na realizaci projektů v oblasti kinematografie a na filmové pobídky (537,0 mil. Kč) a na zajištění chodu SFKG. Jako neinvestiční dotace byly poskytovány prostředky zejména na distribuci a propagaci kinematografických děl, vzdělávání a výchovu v oblasti kinematografie, a filmové festivaly a přehlídky. Skutečné kapitálové výdaje (158,8 mil. Kč) byly charakterizovány celkově vyšším objemem investičních podpor vyplacených nefinančním podnikatelským subjektům na výrobu filmů, vydávání publikací a podporu rozvoje a modernizace kin. Finanční podpory tvoří každoročně podstatnou část kapitálových výdajů. V roce 2014 bylo vyplaceno 158,6 mil. Kč, což představovalo 99,9 % celkových kapitálových výdajů SFKG.

Konečný zůstatek peněžních prostředků fondu na bankovních účtech k 31.12.2014 vzrostl o 282,5 mil. Kč a činil 1 029,3 mil. Kč. Tyto prostředky jsou určené na vyplácení projektů a filmových pobídek, na které jsou finanční prostředky již schválené a alokované.

Tabulka č. 6: Příjmy a výdaje Státního fondu kinematografie (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond kinematografie			
	Skutečnost 2013	Rozpočet 2014	Skutečnost 2014	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	140 940	158 993	138 490	87,1
Nedaňové příjmy	94 641	56 007	98 584	176,0
Kapitálové příjmy	0	0	0	x
Přijaté dotace	530 000	502 000	802 000	x
z toho: ze státního rozpočtu	530 000	502 000	802 000	x
PŘÍJMY CELKEM	765 581	717 000	1 039 074	144,9
VÝDAJE				
Běžné výdaje	173 120	612 930	597 767	97,5
Kapitálové výdaje	76 556	131 870	158 757	120,4
VÝDAJE CELKEM	249 676	744 800	756 524	101,6
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	515 905	-27 800	282 550	x

Zdroj: SFKG

7. Státní fond kultury

Státní fond kultury (dále SFK) vykonával svoji činnost v souladu se zákonem č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury, a hospodařil s finančními prostředky ze zdrojů stanovených mu tímto zákonem. Hlavní činností SFK bylo poskytování podpor v různých oblastech umění včetně propagace české kultury v zahraničí. Fond neobdržel dotaci ze státního rozpočtu ani nečerpal žádné prostředky z fondů EU.

Celkové příjmy fondu, rozpočtované ve výši 52,0 mil. Kč, byly naplněny ve výši 64,2 mil. Kč, tj. na 123,4 %. Značnou část příjmů SFK tvořily obdobně jako v minulých letech příjmy

z pronájmu nemovitostí v úhrnné výši 29,1 mil. Kč, které představovaly téměř 45,4 % z celkových inkasovaných příjmů. V celkové částce je zahrnut i 50% podíl z výnosů z pronájmu kulturních památek, převedený Ministerstvem kultury ve výši 349 tis. Kč. Ostatní nedaňové příjmy tvořily především příjmy dle autorského zákona (tzv. odúmrť), inkasované ve výši 5,5 mil. Kč. Transfery od rozpočtů ústřední úrovně zahrnovaly příjem z reklam vysílaných Českou televizí na program ČT 2, který v roce 2014 dosáhl částky 29,0 mil. Kč, což představuje plnění rozpočtu na 193,2 %.

Celkové výdaje SFK rozpočtované ve výši 35,0 mil. Kč byly skutečně čerpány v rozsahu cca 48,6 mil. Kč (tj. 138,9 % rozpočtu). Převážná část běžných výdajů byla vynaložena na činnosti spojené s údržbou, správou, provozováním, opravou, rekonstrukcemi a technickým zhodnocováním nemovitostí, se kterými je SFK příslušný hospodařit. Rada SFK v roce 2014 podpořila 352 projektů, mezi které rozdělila celkem 19,9 mil. Kč. Kapitálové výdaje nebyly rozpočtovány, v roce 2014 však došlo k technickému zhodnocení Národního domu na Vinohradech a domu U Hybernů (celkem 13,7 mil. Kč).

SFK nevykazuje žádné úvěrové zatížení, zůstatek peněžních prostředků na běžném účtu vedeném u ČNB k 31.12.2014 činil 91,8 mil. Kč.

Tabulka č. 7: Příjmy a výdaje Státního fondu kultury (tis. Kč)

UKAZATEL	Státní fond kultury			
	Skutečnost 2013	Rozpočet 2014	Skutečnost 2014	plnění %
PŘÍJMY				
Daňové příjmy	0	0	0	x
Nedaňové příjmy	49 333	37 000	35 197	95,1
Kapitálové příjmy	0	0	0	x
Přijaté dotace	33 651	15 000	28 977	193,2
z toho: ze státního rozpočtu	0	0	0	x
PŘÍJMY CELKEM	82 984	52 000	64 174	123,4
VÝDAJE				
Běžné výdaje	29 672	35 000	34 929	99,8
Kapitálové výdaje	27 926	0	13 682	x
VÝDAJE CELKEM	57 598	35 000	48 611	138,9
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	25 386	17 000	15 563	x

Zdroj: SFK

8. Souhrnná charakteristika věřitelské pozice státních fondů

Stav čisté věřitelské pozice z financování státních fondů se v průběhu roku 2014 zvýšil o cca 1,8 mld. Kč, což bylo v převážné míře ovlivněno realizovanými depozitními bankovními operacemi, tj. nárůstem stavu peněžních prostředků státních fondů na bankovních účtech ve výši přesahující 1,8 mld. Kč. Současně se vlivem realizovaných splátek úvěrů ve výši 50 mil. Kč snížily závazky státních fondů z tohoto titulu na nulovou hodnotu.

Tabulka č. 8: Věřitelská pozice státních fondů (mil. Kč)

	Stav k 31.12.2013	Stav k 31.12.2014	Změna za rok 2014
Peněžní prostředky na účtech u bank	32 652,3	34 456,4	1 804,1
Závazky z přijatých bankovních úvěrů	0,0	0,0	0,0
Závazky z nebankovních půjček	50,0	0,0	-50,0
Věřitelská pozice z financování státních fondů	32 602,3	34 456,4	1 854,1
z toho : vůči bankám	32 652,3	34 456,4	1 804,1

Zdroj: MF

SZIF uzavřel s Ministerstvem financí smlouvu o bezúročné půjčce na financování intervenčních nákupů ve výši 195 mil. Kč, která nahradila obdobnou smlouvu o půjčce uzavřenou v roce 2013, kdy se peněžní prostředky na účtech SZIF staly součástí prostředků státní pokladny. Vzhledem k příznivému vývoji tržních cen zemědělských komodit a potravin v roce 2014, byla načerpaná část půjčky ve výši 40 mil. Kč předčasně v plné výši splacena.

Závazky SFŽP z dlouhodobé nebankovní půjčky od společnosti MUFIS, a.s. na financování akcí pro ochranu a zlepšování životního prostředí byly průběžně spláceny a v roce 2014 byla uhrazena poslední část jistiny ve výši 50 mil. Kč i vyúčtované roční úroky.

II. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti za rok 2014

Pro rok 2014 nebyly přijaty žádné významné legislativní změny s dopadem do příjmů nebo výdajů územních rozpočtů. Hospodaření obcí, krajů, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti probíhalo v obdobných podmínkách jako v předchozím roce. To znamená v podmínkách nové úpravy rozpočtového určení daní, která vedla k posílení daňových příjmů obcí (s účinností od 1.1.2013).

Rovněž změny v rozpočtování části transferů určených obcím, ke kterým došlo v souvislosti s novým rozpočtovým určením daní, zůstaly zachovány. V kapitole Všeobecná pokladní správa (dále jen „VPS“) proto nebyly pro obce rozpočtovány příspěvek na školství a dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím (do roku 2012 byly součástí finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnu po jednotlivých krajích). Dále nebyla v rámci kapitoly VPS rozpočtována ani účelová dotace na činnosti vykonávané obcemi s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, neboť od roku 2013 zajišťuje financování výkonu sociálně-právní ochrany dětí pouze Ministerstvo práce a sociálních věcí, kam z hlediska resortní příslušnosti tato problematika výhradně náleží.

K dílčím změnám došlo pro rok 2014 pouze při stanovení výše příspěvku na výkon státní správy (viz dále).

V rozpočtu bylo předpokládáno, že územní rozpočty budou pokračovat v trendu započatém v roce 2012, což znamená, že jako celek vykáží i v roce 2014 přebytek hospodaření, přičemž jeho předpokládaná výše činila 3,1 mld. Kč. Kladné saldo hospodaření bylo predikováno především na úrovni obcí (5,9 mld. Kč), kde se očekávalo pokračování pozitivního vlivu nového rozpočtového určení daní, a na úrovni dobrovolných svazků obcí (0,1 mld. Kč). Naproti tomu pro rozpočty krajů byl predikován schodek (2,9 mld. Kč) a pro Regionální rady regionů soudržnosti vyrovnané hospodaření.

Výsledky hospodaření územních rozpočtů byly v loňském roce ve srovnání s předpoklady rozpočtu příznivější, jejich hospodaření bylo ukončeno s přebytkem ve výši 11,3 mld. Kč.

Následující hodnocení plnění příjmů a výdajů krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti za rok 2014 je provedeno samostatně k rozpočtu po všech změnách, tj. k tzv. konečnému rozpočtu (dále jen k rozpočtu), který vedle změn souvisejících s provedenými rozpočtovými opatřeními zahrnuje také změny vyplývající z promítnutí nároků z nespotřebovaných výdajů organizačních složek státu.

1. Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti

Celkový objem příjmů (po konsolidaci) krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí (dále jen „DSO“) a Regionálních rad regionů soudržnosti (dále jen „regionální rady“) dosáhl **422,2 mld. Kč**. Ve srovnání s předchozím rokem to představuje zvýšení o 24,9 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 99,6 %). K vysokému nárůstu příjmů došlo na úrovni rozpočtů obcí (16,7 mld. Kč) i krajů (7,6 mld. Kč), zvýšení příjmů bylo vykázáno také na úrovni DSO (1,3 mld. Kč). V případě regionálních rad byl dosažený objem příjmů nižší nežli v předchozím roce (o 2,8 mld. Kč), ve výsledku se promítá skutečnost, že čerpání prostředků v rámci operačních programů v programovém období 2007 - 2013 se dostalo do závěrečné fáze.

Nárůst příjmů byl vykázán jak v části vlastních příjmů, tak i v části přijatých transferů. Vlastní příjmy územních rozpočtů dosáhly 263,6 mld. Kč, proti předchozímu roku vzrostly o 14,5 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 104,8 %). V rámci vlastních příjmů vzrostly především daňové příjmy, dosáhly 219,4 mld. Kč, což znamená zvýšení o 10,9 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 103,4 %). Nedaňové příjmy činily 37,5 mld. Kč, což bylo o 4,6 mld. Kč více nežli v roce předchozím (plnění rozpočtu 116,8 %). Jednalo se o dosud nejvyšší objem nedaňových příjmů územních rozpočtů, přičemž na jejich zvýšení se podílely především výnosy z finančního majetku.

Kapitálové příjmy byly zaúčtovány ve výši 6,7 mld. Kč, což bylo proti předchozímu roku o 1,1 mld. Kč méně (plnění rozpočtu 91,1 %). Trend postupného meziročního poklesu kapitálových příjmů je dlouhodobější, projevuje se od roku 2009.

Celkový objem přijatých transferů činil 158,7 mld. Kč, proti předchozímu roku to znamená zvýšení o 10,4 mld. Kč (plnění rozpočtu 92,0 %). Neinvestiční transfery dosáhly 120,3 mld. Kč a proti předchozímu roku vzrostly o 4,0 mld. Kč. Vyšší nárůst (o 6,4 mld. Kč) byl vykázán v části investičních transferů, které dosáhly 38,4 mld. Kč.

Tabulka č. 9: Balance příjmů a výdajů územ. rozpočtů k 31.12.2014 po konsolidaci¹ (v mil. Kč)

	Územní rozpočty celkem				Stupně územních rozpočtů skutečnost k 31.12.2014		
	skutečnost k 31.12.2013	rozpočet 2014 po všech změnách	skutečnost k 31.12.2014	% plnění rozpočtu	obce a DSO	kraje	RRRS
Příjmy celkem	397 318,2	424 038,9	422 234,6	99,6	279 139,5	146 456,9	13 558,0
z toho:							
Daňové příjmy	208 443,1	212 127,0	219 391,0	103,4	170 087,3	49 303,7	.
Nedaňové příjmy	32 828,3	32 114,0	37 499,7	116,8	33 299,8	4 623,9	340,5
Kapitálové příjmy	7 765,0	7 319,5	6 666,2	91,1	6 297,8	367,3	.
Přijaté transfery	148 241,6	172 478,4	158 695,1	92,0	69 464,3	92 162,0	13 216,4
Výdaje celkem	379 408,9	420 945,1	410 901,4	97,6	270 566,6	143 887,9	13 334,3
Z toho:							
Běžné výdaje	293 126,2	302 155,7	301 784,3	99,9	180 252,4	125 398,4	1 122,6
Kapitálové výdaje	86 282,7	118 789,4	109 117,1	91,9	90 314,2	18 489,5	12 211,7
Saldo příjmů a výdajů	17 909,3	3 093,8	11 333,2	.	8 572,8	2 569,0	223,6

Struktura hlavních zdrojů financování jednotlivých částí územních rozpočtů zůstává dlouhodobě stabilní. Hlavním zdrojem financování krajů jsou transfery ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů regionálních rad, v loňském roce tvořily přijaté transfery (včetně převodů z vlastních fondů) 62,9 % celkových příjmů krajských rozpočtů. U obcí jsou hlavním zdrojem financování daňové příjmy, které se na celkových příjmech podílely ve výši 62,3 %, podíl přijatých transferů činil 23,6 %. Financování činnosti DSO je zajišťováno především transfery z různých úrovní veřejných rozpočtů, představovaly 80,7 % jejich celkových příjmů. Příjmovou stranu rozpočtů regionálních rad tvoří především transfery ze

¹ Z důvodu konsolidace, jejímž smyslem je očistit údaje o rozpočtu nebo skutečnosti peněžních operací o interní přesuny peněžních prostředků uvnitř jednotky nebo mezi jednotkami na úrovni sumářů, za které se operace sledují, je součet na úrovni republiky odlišný od součtu jednotlivých úrovní, tj. obcí a DSO, krajů a regionálních rad. Příjmové, výdajové a finanční operace, které jsou předmětem konsolidace spolu s uvedením úrovně, na které se konsolidace provádí, stanovuje vyhláška č. 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů regionálních rad regionů soudržnosti.

státního rozpočtu určené na předfinancování výdajů u projektů realizovaných v rámci regionálních operačních programů a částečně i transfery z rozpočtů příslušných krajů.

Pokud jde o strukturu transferů poskytovaných územním rozpočtům z jednotlivých kapitol státního rozpočtu, zůstává dlouhodobě nejvýznamnější kapitola Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ze které jsou poskytovány dotace na přímé náklady na vzdělávání pro školy a školská zařízení zřizovaná kraji, obcemi a soukromými zřizovateli. Neinvestiční transfery z této kapitoly tvořily 78,6 % z celkového objemu neinvestičních transferů, které byly územním rozpočtům převedeny ze státního rozpočtu. Dalším významným zdrojem neinvestičních transferů jsou prostředky kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí. V případě investičních transferů ze státního rozpočtu určených územním rozpočtům je nejvíce prostředků převáděno z kapitoly Ministerstva životního prostředí a z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj.

Celkové výdaje územních rozpočtů činily **410,9 mld. Kč**, proti předchozímu roku to bylo o 31,5 mld. Kč více (plnění rozpočtu 97,6 %). Růst výdajů byl ve srovnání s růstem příjmů v absolutním i relativním vyjádření vyšší. Současně byl také podstatně vyšší nežli v roce 2013, kdy při meziročním zvýšení celkových příjmů územních rozpočtů o 18,4 mld. Kč vzrostly jejich výdaje pouze o 2,1 mld. Kč.

K výrazné změně došlo také z hlediska struktury výdajů, tj. rozdělení na běžné a kapitálové. Po delším období, kdy byl vždy vykazován meziroční pokles kapitálových výdajů (od roku 2010), byl v loňském roce vykázán jejich vysoký nárůst. Kapitálové výdaje vzrostly o 22,8 mld. Kč, tj. zhruba o jednu čtvrtinu. Běžné výdaje byly vyšší o 8,7 mld. Kč (tj. o 3,0 %).

Hospodaření územních rozpočtů celkem skončilo **s přebytkem 11,3 mld. Kč**. V zásadě se jednalo o přebytek dosažený na úrovni rozpočtů obcí (9,0 mld. Kč) a krajů (2,6 mld. Kč). DSO ukončily své hospodaření se schodkem (0,4 mld. Kč) a regionální rady s mírným přebytkem (0,2 mld. Kč).

Stav finančních prostředků na bankovních účtech² rozpočtového hospodaření krajů, obcí a DSO (bez příspěvkových organizací) dosáhl ke konci sledovaného roku 107,9 mld. Kč, což bylo o 10,2 mld. Kč více nežli v roce předchozím. Stav finančních prostředků na bankovních účtech rozpočtů územně samosprávných celků a DSO celkem vykazuje dlouhodobě rostoucí trend (s výjimkou roku 2009, kdy výrazný meziroční propad daňových příjmů rozpočtů územních samosprávných celků vedl k potřebě čerpat finanční prostředky ušetřené v minulých letech).

Zvýšení stavu finančních prostředků na bankovních účtech bylo vykázáno především na úrovni obecních rozpočtů, kde došlo k nárůstu o 7,6 mld. Kč (naproti tomu na bankovních účtech DSO se stav finančních prostředků meziročně snížil o 0,3 mld. Kč). Na účtech krajů se stav finančních prostředků zvýšil o 2,8 mld. Kč.

Tabulka č. 10: Stavy finančních prostředků na bankovních účtech rozpočtů ÚSC a DSO bez příspěvkových organizací ke dni 31.12. (v mld. Kč)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ÚSC celkem	31,0	34,7	41,0	46,2	57,6	61,9	71,6	89,0	67,8	70,6	71,4	83,8	97,8	107,9
z toho:														
kraje	0,1	1,9	3,4	4,3	6,0	7,5	11,2	13,9	11,2	12,3	14,3	12,4	14,6	17,4
obce a DSO	30,9	32,8	37,6	41,9	51,6	54,4	60,4	75,1	56,6	58,3	57,1	71,4	83,2	90,5

² Termínované vklady krátkodobé a dlouhodobé, základní běžný účet ÚSC, běžné účty fondů ÚSC.

2. Příjmy a výdaje krajů

Celkové příjmy krajů činily 146,5 mld. Kč a proti předchozímu roku vzrostly o 7,6 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 101,3 %). Tento nárůst příjmů současně znamenal významnou změnu proti předchozím třem letům, kdy se krajské rozpočty musely vyrovnávat s poklesem svých příjmů (v roce 2010 činily celkové příjmy krajů 140,6 mld. Kč, v následujících letech 2011 – 2013 se pohybovaly v rozmezí 136,6 – 138,8 mld. Kč). Příjmy krajů po třech letech překročily úroveň dosaženou v roce 2010.

Vlastní příjmy krajů, tvořené daňovými, nedaňovými a kapitálovými příjmy, dosáhly celkem 54,3 mld. Kč, meziročně byly vyšší o 3,2 mld. Kč. Nárůst byl vykázan ve všech třech složkách, nejvýraznější byl přitom v části daňových příjmů, které vzrostly o 2,6 mld. Kč, nedaňové příjmy byly vyšší o 0,5 mld. Kč a kapitálové příjmy o 0,1 mld. Kč.

Objem transferů, které jsou rozhodujícím zdrojem financování rozpočtů krajů, dosáhl 92,2 mld. Kč, proti předchozímu roku to znamená nárůst o 4,4 mld. Kč. Podíl transferů na celkovém objemu příjmů krajů činil 62,9 % (v roce předchozím to bylo 63,2 %).

Daňové příjmy krajů dosáhly celkem **49,3 mld. Kč**, což představuje meziroční nárůst o 2,6 mld. Kč a plnění předpokladů rozpočtu 104,7 %. Přestože se jedná o největší nárůst daňových příjmů krajů za posledních pět let, propad daňových příjmů z roku 2009 nebyl dosud vyrovnán a daňové příjmy krajů nadále zůstávaly pod úrovní vykázanou v roce 2008, kdy dosáhly 49,8 mld. Kč.

Tabulka č. 11: Bilance příjmů a výdajů krajů (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2013	rozpočet 2014		skutečnost k 31.12.2014	% plnění rozp.	Index 2014/ 2013
		schválený	po všech změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	46 717,1	47 100,0	47 100,0	49 303,6	104,7	105,5
z toho:						
Daně z příjmů fyzických osob	12 024,3	13 000,0	13 000,0	12 330,9	94,9	102,5
Daně z příjmů právnických osob	11 430,5	10 800,0	10 800,0	12 323,7	114,1	107,8
Daň z přidané hodnoty	23 241,9	23 300,0	23 300,0	24 619,5	105,7	105,9
Daně a poplatky z vybr. činností	20,4	.	.	29,5	.	144,6
II. Nedaňové příjmy	4 099,8	3 710,0	3 710,0	4 623,9	124,6	112,8
III. Kapitálové příjmy	282,7	385,0	385,0	367,3	95,4	129,9
Vlastní příjmy	51 099,6	51 195,0	51 195,0	54 294,8	106,1	106,3
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	87 737,2	89 945,3	93 420,4	92 162,1	98,7	105,0
Příjmy celkem (po konsolidaci)	138 836,8	141 140,3	144 615,4	146 456,9	101,3	105,5
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	123 602,9	126 026,0	126 569,2	125 398,4	99,1	101,5
II. Kapitálové výdaje	15 277,8	18 009,6	20 941,5	18 489,5	88,3	121,0
Výdaje celkem (po konsolidaci)	138 880,7	144 035,6	147 510,7	143 887,9	97,5	103,6
Saldo příjmů a výdajů (po konsol.)	- 43,9	-2 895,3	-2 895,3	2 569,0	.	.

Výši daňových příjmů nadále částečně ovlivňovala změna rozpočtového určení daní vyplývající z opatření přijatých v tzv. „stabilizačním balíčku“ (v roce 2012). Jeho součástí byla i změna zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní ve vztahu ke krajům, která znamenala, že kraje nebudou participovat na efektech z vybraných daňových opatření obsažených v daném souboru změn zákonů (zejména zvýšení sazeb daně z přidané hodnoty o 1 procentní bod a zavedení solidárního zvýšení daní u daní z příjmů fyzických osob). Rozpočtové určení daně z přidané hodnoty a dále i daně z příjmů fyzických osob ze závislé

činnosti bylo upraveno tak, aby výnos z realizace uvedených opatření plynul do státního rozpočtu.

Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní tvoří daňové příjmy krajů v období let 2013 – 2015:

- a) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušný kraj
- b) podíl na 7,86 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- c) podíl na 8,65 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- d) podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- e) podíl na 8,92 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti,
- f) podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob.

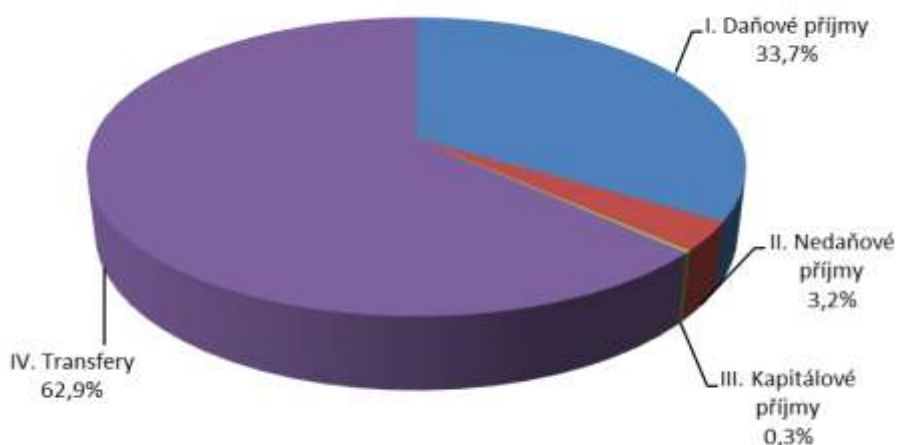
Celkový výnos **daně z příjmů fyzických osob** činil 12,3 mld. Kč, ve srovnání s předchozím rokem byl vyšší o 0,3 mld. Kč (plnění rozpočtu 94,9 %). Nárůst byl vykázán u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, jejíž výše dosáhla 10,9 mld. Kč (zvýšení o 0,2 mld. Kč). Výnos daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů byl zaúčtován ve výši 1,3 mld. Kč a proti předchozímu roku se mírně zvýšil (o 0,1 mld. Kč). V případě daně ze samostatné výdělečné činnosti byl stejně jako v předchozích čtyřech letech vykázán meziroční pokles, inkaso dosáhlo 0,1 mld. Kč.

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována ve výši 12,3 mld. Kč, proti předchozímu roku výnos daně vzrostl o 0,9 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 114,1 %).

Výnos **daně z přidané hodnoty**, která tvoří nejvýznamnější součást sdílených daňových příjmů krajů, dosáhl 24,6 mld. Kč, což znamená nárůst proti předchozímu roku o 1,4 mld. Kč. V důsledku příznivého vývoje celostátního inkasa DPH byl příjem do rozpočtů krajů vyšší nežli předpokládal rozpočet (plnění 105,7 %).

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb tvoří vždy jen velmi malou část celkových daňových příjmů krajů. V loňském roce činily tyto příjmy 29,5 mil. Kč (rozhodující část představují správní poplatky).

Graf č. 1: Příjmy krajů podle druhového členění rozpočt. skladby za rok 2014 (po konsolidaci)

Nedaňové příjmy krajů dosáhly v souhrnu **4,6 mld. Kč**, ve srovnání s předchozím rokem byly vyšší o 0,5 mld. Kč (plnění rozpočtu 124,6 %). K nárůstu příjmů došlo zejména na položkách: splátky půjčených prostředků od příspěvkových organizací (o 0,3 mld. Kč), splátky půjček od podnikatelských nefinančních subjektů (o 0,2 mld. Kč) a ostatní přijaté vratky transferů (0,1 mld. Kč). Naproti tomu pokles byl vykázán na položce příjmy z prodeje zboží (o 0,2 mld. Kč).

Kapitálové příjmy krajů činily **0,4 mld. Kč**, proti předchozímu roku byly vyšší o 0,1 mld. Kč (plnění rozpočtu 95,4 %); růst souvisel s vyššími příjmy z prodeje pozemků.

Transfery představují objemově nejvýznamnější zdroj financování krajských rozpočtů. Poskytovány jsou ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů regionálních rad. Do konsolidovaných přijatých transferů patří podle rozpočtové skladby také některé převody z vlastních fondů. Ve sledovaném období přijaly kraje do svých rozpočtů transfery v celkové výši **92,2 mld. Kč**, což představuje meziroční nárůst o 4,4 mld. Kč (plnění rozpočtu 98,7 %).

Objem neinvestičních transferů dosáhl 84,0 mld. Kč (zvýšení o 1,9 mld. Kč) a objem investičních transferů 8,2 mld. Kč (zvýšení o 2,5 mld. Kč). Vyšší nárůst investičních transferů představuje změnu oproti předchozím třem letům, kdy se výše přijatých investičních transferů pohybovala mezi 5,2 – 5,9 mld. Kč, což představovalo zhruba polovinu úrovně dosažené v roce 2010, kdy objem přijatých investičních transferů činil 12,0 mld. Kč.

Ze státního rozpočtu jsou krajům poskytovány transfery z kapitoly VPS, které zahrnují příspěvek na výkon státní správy v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů (příloha č. 5 k zákonu o státním rozpočtu) a tzv. ostatní dotace z kapitoly VPS. Transfery z kapitoly VPS činí zhruba 1,2 % z celkového objemu transferů ze státního rozpočtu, rozhodující část transferů je poskytována z ostatních kapitol státního rozpočtu.

Příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti poskytovaný v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů byl stanoven ve výši 1,0 mld. Kč. Pro rok 2014 nebyl objem příspěvku valorizován, do příspěvku však byly promítnuty vlivy zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR, resp. skutečnost, že v této souvislosti dochází k přesunu agend ze statutárních měst Plzně, Ostravy a Brna na Plzeňský, Moravskoslezský a Jihomoravský kraj. Objem příspěvku byl z tohoto titulu navýšen o 2,8 mil. Kč. Dále byl objem příspěvku na výkon státní správy pro kraje na rok 2014 navýšen o 2,4 mil. Kč na výkon kompetencí dle zákona č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh (na základě požadavku Ministerstva zemědělství se uvedená částka dělila mezi krajské úřady rovným dílem; každému kraji (bez hl. m. Prahy) se navýšil příspěvek na výkon státní správy o 185 tis. Kč).

Ostatní dotace poskytované krajům z kapitoly VPS byly v rozpočtu na rok 2014 stanoveny v celkové výši 0,4 mld. Kč, přičemž výše neinvestičních dotací (zahrnuty v ukazateli „Další prostředky pro územní samosprávné celky“) i investičních dotací (zahrnuty v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“) činila shodně vždy 0,2 mld. Kč. Čerpání těchto dotací bylo v průběhu loňského roku podstatně nižší.

V rámci ostatních neinvestičních dotací z kapitoly VPS bylo krajům převedeno celkem 90,0 mil. Kč; jednalo zejména o dotace určené na náhrady škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy (29,3 mil. Kč), dotace na úhradu nákladů spojených s preventivními opatřeními zabráňujícími vzniku a šíření onemocnění tuberkulózou (23,8 mil. Kč) a dotace na výdaje spojené s přípravou a konáním voleb do Evropského Parlamentu a voleb do zastupitelstev obcí (celkem 22,2 mil. Kč).

Investiční dotace poskytnuté krajům z kapitoly VPS činily pouze 17 mil. Kč, tyto prostředky byly určeny na majetkové vypořádání pozemků pod stavbami silnic II. a III. tříd.

Nejvýznamnější zdroj příjmů krajů představují transfery a půjčky poskytované přímo z rozpočtu jednotlivých kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů. V průběhu roku 2014 přijaly kraje z rozpočtů ústředních orgánů státní správy (bez kapitol VPS, OSFA a prostředků z Národního fondu) finanční prostředky v celkové výši 84,2 mld. Kč, což představuje zvýšení proti předchozímu roku o 3,0 mld. Kč. K vyššímu nárůstu objemu přijatých transferů došlo v části neinvestičních transferů, které byly vyšší o 2,2 mld. Kč, objem přijatých investičních transferů vzrostl o 0,8 mld. Kč. Ze státních fondů přijaly kraje 0,6 mld. Kč.

Tabulka č. 12: Přehled o transferech a půjčkách přijatých krajskými úřady ze státního rozpočtu a ze státních fondů v roce 2014 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády ČR	5,1	5,1		
Ministerstvo zahraničních věcí	0,6	0,6		
Ministerstvo obrany	2,3	2,3		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	3 067,7	2 740,7	327,0	
Ministerstvo vnitra	109,5	107,9	1,6	
Ministerstvo životního prostředí	589,7	142,8	446,9	
Ministerstvo pro místní rozvoj	410,8	91,3	319,5	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	294,9	1,2	293,4	0,3
Ministerstvo dopravy	2 524,0	2 524,0		
Ministerstvo zemědělství	29,0	7,5	21,5	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	76 932,9	76 448,9	484,0	
Ministerstvo kultury	22,2	19,1	3,1	
Ministerstvo zdravotnictví	216,9	82,1	134,8	
Národní fond	119,2	93,0	26,2	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotač. vztahu	1 040,9	1 040,9		
VPS - ostatní transfery	107,0	90,0	17,0	
Státní fond životního prostředí	28,5	6,4	22,1	
Státní fond dopravní infrastruktury	612,3	176,4	435,9	
C e l k e m	86 113,5	83 580,2	2 533,0	0,3

Největší část transferů přijaly kraje z kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy**. Objem finančních prostředků činil 76,9 mld. Kč, tj. o 1,1 mld. Kč více oproti srovnatelnému období předchozího roku. Převážnou část dotací tvořily neinvestiční dotace určené na přímé náklady na vzdělávání, tj. na platy, učební pomůcky a školní potřeby, další vzdělávání pedagogických pracovníků, služby apod. Další prostředky byly použity v rámci programů zaměřených na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání, na podporu asistentů pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním apod.

Z kapitoly **Ministerstva práce a sociálních věcí** získaly kraje finanční prostředky ve výši 3,1 mld. Kč, které byly použity jednak v rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, který je zaměřen na snížení nezaměstnanosti a zlepšení struktury pracovních míst a rovněž na neinvestiční nedávkové transfery poskytované podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Další prostředky byly uvolněny v rámci transferů na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Navíc Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytlo přímo příspěvkovým organizacím zřízeným krajem (bez prostřednictví rozpočtu kraje), v rámci dotačního titulu neinvestiční

nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, finanční prostředky v celkovém objemu 1,5 mld. Kč.

Kraje obdržely z kapitoly **Ministerstva dopravy** finanční prostředky ve výši 2,5 mld. Kč, tj. mírné zvýšení oproti předchozímu roku. V rámci neinvestičních transferů směřovaly prostředky na příspěvek na ztrátu dopravce z provozu veřejné osobní drážní dopravy.

Transfery z kapitoly **Ministerstva životního prostředí** ve výši 0,6 mld. Kč směřovaly do programů na podporu udržitelného využívání zdroje energie, zlepšování stavu přírody a krajiny, na podporu zkvalitnění nakládání s odpady apod.

Z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** přijaly kraje transfery ve výši 0,4 mld. Kč (0,9 mld. Kč v roce 2013), z toho značná část směřovala do investiční oblasti. Finanční prostředky byly použity především v rámci Integrovaného operačního programu se zaměřením na zkvalitnění služeb veřejné správy prostřednictvím vyššího využití informačních a komunikačních technologií v krajích (ICT). Další prostředky podpořily obnovu krajského a obecního majetku postiženého povodní v minulých letech.

Z kapitoly **Ministerstva vnitra** získaly kraje prostředky ve výši 0,1 mld. Kč, které byly uvolněny v rámci neinvestičních transferů do oblasti požární ochrany. Další prostředky podpořily například projekty zaměřené na zvýšení kvality řízení v úřadech územní správy a projekty prevence kriminality.

Na financování dopravní infrastruktury poskytl krajům **Státní fond dopravní infrastruktury** transfery ve výši 0,6 mld. Kč, převážnou část tvořily investiční prostředky.

Celkové výdaje krajů dosáhly **143,9 mld. Kč** (plnění rozpočtu 97,5 %), proti předchozímu roku byly vyšší o 5,0 mld. Kč. Růst byl vykázan v obou částech výdajů, přičemž vyšší byl (v absolutním i relativním vyjádření) v části kapitálových výdajů. Přes relativně vysoký nárůst zaostávaly nadále celkové výdaje krajů za úrovní dosaženou v roce 2009, kdy činily 144,6 mld. Kč.

Tabulka č. 13: Výdaje krajů v letech 2012–2014 po konsolidaci (v mil. Kč)

	2012 skutečnost	2013 skutečnost	2014 skutečnost	Index	
				2013 2012	2014 2013
I. Běžné výdaje	122 227,1	123 602,9	125 398,4	101,1	101,5
z toho					
Platy a ostatní platby za provedenou práci	2 535,9	2 575,1	2 663,2	101,5	103,4
Nákup materiálu	336,3	351,8	340,1	104,6	96,7
Nákup vody, paliv a energie	439,2	475,8	273,8	108,3	57,5
Nákup služeb	3 370,3	3 107,0	2 907,9	92,2	93,6
Ostatní nákupy	1 044,3	1 164,7	1 184,6	111,5	101,7
Výdaje na dopravní obslužnost	13 019,5	13 336,4	13 653,0	102,4	102,4
Neinvestiční transfery podnik. subjektům	4 077,2	4 008,1	3 933,4	98,3	98,1
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	2 182,3	2 174,5	2 265,8	99,6	104,2
Neinvestiční transfery přisp. a podob. org.	90 924,2	91 227,4	94 065,0	100,3	103,1
z toho: zřízeným příspěvk. organizacím	47 524,1	46 171,4	47 236,1	97,2	102,3
cizím příspěvkovým organizacím	43 189,3	44 807,7	46 595,8	103,7	104,0
II. Kapitálové výdaje	18 581,1	15 277,8	18 489,5	82,2	121,0
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	10 377,8	8 532,9	10 067,1	82,2	118,0
Investiční transfery podnikatel. subjektům	840,7	621,0	584,8	73,9	94,2
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	135,9	69,9	84,9	51,4	121,5
Investiční transfery příspěvk. organizacím	4 335,9	3 770,6	5 100,4	87,0	135,3
Výdaje celkem	140 808,2	138 880,7	143 887,9	98,6	103,6

Běžné výdaje krajů činily **125,4 mld. Kč**, což proti předchozímu roku znamená zvýšení o 1,8 mld. Kč (plnění rozpočtu 99,1 %).

Objemově nejvýznamnější položku výdajů krajů představují neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím. Jejich celkový objem činil 94,1 mld. Kč, proti předchozímu roku to bylo o 2,8 mld. Kč více (jedná se především o příspěvkové organizace v oblasti školství, sociální péče, kultury a zdravotnictví). Příspěvky a transfery organizacím, kterých jsou kraje zřizovateli, činily 47,2 mld. Kč a transfery cizím příspěvkovým organizacím 46,6 mld. Kč.

Transfery podnikatelským subjektům činily 3,9 mld. Kč a transfery určené neziskovým a podobným organizacím 2,3 mld. Kč. V obou skupinách těchto příjemců nedošlo proti předchozímu roku k výraznější změně ve výši poskytnutých transferů.

Kraje ze svých rozpočtů poskytovaly neinvestiční transfery také přímo ostatním rozpočtům územní úrovně. Jejich celková výše činila 1,2 mld. Kč, což bylo meziročně o 1,7 mld. Kč méně. Transfery obcím a DSO činily 1,1 mld. Kč, jednalo se například o dotace v rámci programu obnovy venkova, na podporu aktivit v oblasti životního prostředí, podporu prevence sociálně patologických jevů, podporu v oblasti kultury, sportu a tělovýchovy, na obnovu kulturních památek, podporu v sociální oblasti a zdravotnictví apod. Transfery regionálním radám činily 0,1 mld. Kč (tj. o 0,9 mld. Kč méně nežli v předchozím roce, kdy byla poskytnuta dotace na úhradu plošné a extrapolované finanční opravy vyměřené ROP Severozápad).

Výdaje krajů na dopravní obslužnost činily 13,6 mld. Kč a proti loňskému roku vzrostly o 0,3 mld. Kč. Tyto výdaje představují úhradu prokazatelné ztráty provozovatelům hromadné dopravy v důsledku plnění veřejné služby (zajištění dopravní obslužnosti) podle zákona o silniční dopravě (č. 111/1994 Sb.) a zákona o drahách (č. 266/1994 Sb.).

Ve výdajích krajů na položkách, které mají úzkou souvislost se zajišťováním běžného provozu krajů, došlo proti předchozímu roku ke zvýšení pouze na položce na platy a ostatní platby za provedenou práci (o 0,1 mld. Kč). Na položkách výdaje nákup materiálu a výdaje na ostatní nákupy zůstaly hodnoty zhruba na stejné úrovni jako v předchozím roce. Pokles výdajů byl vykázán v případě výdajů na nákup vody, paliv a energie (o 0,2 mld. Kč) a výdajů na nákup služeb (o 0,2 mld. Kč).

Kapitálové výdaje dosáhly **18,5 mld. Kč**, meziročně byly vyšší o 3,2 mld. Kč (plnění rozpočtu 88,3 %). Přes vykázaný nárůst zůstává úroveň kapitálových výdajů krajů nadále nižší nežli v roce 2009, kdy kapitálové výdaje činily 23,7 mld. Kč.

V objemově nejvýznamnější skupině kapitálových výdajů, kterou jsou investiční nákupy a související výdaje, vynaložily kraje 10,1 mld. Kč, což bylo o 1,5 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Investiční transfery poskytované příspěvkovým a podobným organizacím činily 5,1 mld. Kč (nárůst o 1,3 mld. Kč). Kraje vynaložily rovněž více prostředků na nákup akcií a majetkových podílů, výdaje činily 0,5 mld. Kč (o 0,2 mld. Kč více). Podnikatelským subjektům byly z rozpočtů krajů poskytnuty transfery ve stejné výši jako v předchozím roce (0,6 mld. Kč).

Objem investičních transferů, které kraje poskytly přímo do rozpočtů obcí a DSO, dosáhl 1,0 mld. Kč (meziročně o 0,1 mld. Kč méně). Tyto prostředky směřovaly především na podporu rozvoje obcí, na výstavbu a obnovu dopravní infrastruktury, na výstavbu a obnovu vodohospodářské infrastruktury a na protipovodňová opatření, na ochranu životního prostředí a ochranu lesů, dále na rozvoj aktivit volného času a sportu, na podporu cestovního ruchu, na řešení havarijních stavů po povodních a živelných pohromách apod.

Z hlediska odvětvového členění kapitálových výdajů vynakládají kraje dlouhodobě největší objem prostředků do oblasti dopravy, v loňském roce to bylo 7,8 mld. Kč. Dalšími významnými odvětvími jsou vzdělávání a školské služby (3,3 mld. Kč), zdravotnictví (2,8 mld. Kč), sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení (1,3 mld. Kč), bydlení, komunální služby a územní rozvoj (0,6 mld. Kč), státní správa a územní samospráva (0,5 mld. Kč). V loňském roce došlo k dílčí změně ve směřování kapitálových výdajů, meziročně vzrostly výdaje do odvětví sociálních služeb a společných činností v oblasti sociálních služeb (o 0,5 mld. Kč), naopak snížení bylo vykázáno ve výdajích do odvětví kultury, církví a sdělovacích prostředků (o 0,7 mld. Kč).

Příspěvkové organizace zřizované kraji

Ke konci roku 2014 vykonávalo činnost celkem 1 935 příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem byly kraje. Počet příspěvkových organizací se meziročně snížil o 33 organizací. Trend meziročního poklesu počtu příspěvkových organizací je dlouhodobější, proti roku 2008, kdy bylo evidováno celkem 2 241 příspěvkových organizací zřízených kraji, je nyní jejich počet o 306 organizací nižší.

Z celkového počtu příspěvkových organizací jich 1 894 (tj. zhruba 97,9 %) vykázalo účetní zisk nebo vyrovnané hospodaření.

Příspěvkové organizace jsou zřizovány pro činnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Tyto organizace hospodaří s finančními prostředky získanými vlastní činností a s prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele, dále s prostředky svých fondů, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob, včetně prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a ze zahraničí.

Z hlediska odvětvové struktury převažují organizace působící v oblasti vzdělávání, tvoří 66,5 % z celkového počtu příspěvkových organizací zřizovaných kraji (gymnázia, střední odborné školy, střední odborná učiliště, speciální střední školy, konzervatoře a sportovní školy, speciální předškolní zařízení a speciální základní školy, základní umělecké školy, zařízení výchovného poradenství, ostatní zařízení související s výchovou mládeže a domovy mládeže). Významným odvětvím je dále oblast sociálních věcí, kde působilo 21,9 % z celkového počtu příspěvkových organizací (domovy pro seniory, ústavy péče pro mládež, sociální poradenství, ostatní sociální péče a pomoc rodině). V oblasti kulturních služeb provozovalo činnost zhruba 5,9 % organizací (divadelní, hudební a knihovnická činnost, muzea, galerie) a v odvětví zdravotnictví 3,6 % organizací (nemocnice, odborné léčebné ústavy, lázeňské léčebny, zdravotnická záchranná služba).

3. Příjmy a výdaje obcí a DSO

Celkové příjmy obcí a DSO (dále jen „obcí“) dosáhly **279,1 mld. Kč**, jejich objem byl proti loňskému roku vyšší o 18,0 mld. Kč, plnění předpokladů rozpočtu činilo 100,5 %.

Celkový objem vlastních příjmů obcí dosáhl 209,7 mld. Kč, ve srovnání s předchozím rokem byl vyšší o 11,3 mld. Kč (plnění rozpočtu 104,4 %). V rámci vlastních příjmů byl vykázán růst daňových příjmů (o 8,4 mld. Kč) a nedaňových příjmů (o 4,1 mld. Kč), v části kapitálových příjmů pokračoval trend jejich meziročního poklesu (o 1,2 mld. Kč).

Objem transferů přijatých do rozpočtů obcí činil 69,5 mld. Kč a proti předchozímu roku se zvýšil o 6,8 mld. Kč. Relativně vysoký nárůst objemu přijatých transferů se projevil zvýšením jejich podílu na celkových příjmech obcí (z 24,01 % v roce 2013 na 24,88 %).

Daňové příjmy, které tvoří nejvýznamnější zdroj rozpočtových příjmů obcí, dosáhly **170,1 mld. Kč**, plnění předpokladů rozpočtu činilo 103,1 %.

Poslední novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, účinná od ledna 2013, znamenala významný meziroční nárůst daňových příjmů obcí, mezi rokem 2013 a 2012 vzrostly daňové příjmy o 16,2 mld. Kč. V roce 2014 byl meziroční nárůst daňových příjmů zhruba poloviční, odvíjel se pouze od vývoje ekonomiky a s tím souvisejícího celostátního inkasa daňových příjmů.

Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní tvoří daňové příjmy rozpočtů obcí:

- a) výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
- b) podíl na 20,83 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- c) podíl na 22,87 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- d) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- e) podíl na 23,58 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti
- f) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob
- g) 30 % z výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, které mají na území obce bydliště
- h) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- i) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (rozdělení na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci).

Tabulka č. 14: Bilance příjmů a výdajů obcí a DSO (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2013	rozpočet 2014		skutečnost k 31.12.2014	% plnění rozp.	Index 2014/ 2013
		schválený	po všech změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	161 725,9	165 027,0	165 027,0	170 087,3	103,1	105,2
z toho:						
Daně z příjmů fyzických osob	35 853,4	39 900,0	39 900,0	37 225,4	93,3	103,8
Daně z příjmů právnických osob	36 055,1	34 600,0	34 600,0	39 289,0	113,6	109,0
Daň z přidané hodnoty	64 148,4	64 700,0	64 700,0	67 631,5	104,5	105,4
Daně a poplatky z vybr. činností	15 932,6	16 027,0	16 027,0	15 967,6	99,6	100,2
Daň z nemovitostí	9 736,0	9 800,0	9 800,0	9 973,5	101,8	102,4
II. Nedaňové příjmy	29 191,2	28 944,0	28 944,0	33 299,8	115,0	114,1
III. Kapitálové příjmy	7 482,3	6 934,5	6 934,5	6 297,8	90,8	84,2
Vlastní příjmy	198 399,4	200 905,5	200 905,5	209 684,9	104,4	105,7
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	62 695,2	45 046,2	76 811,6	69 464,3	90,4	110,8
Příjmy celkem (po konsolidaci)	261 094,6	245 951,7	277 717,1	279 139,4	100,5	106,9
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	174 072,3	172 103,6	178 519,3	180 252,4	101,0	103,6
II. Kapitálové výdaje	69 136,2	67 859,0	93 208,7	90 314,2	96,9	130,6
Výdaje celkem (po konsolidaci)	243 208,5	239 962,6	271 728,0	270 566,6	99,6	111,2
Saldo příjmů a výdajů (po konsol)	17 886,1	5 989,1	5 989,1	8 572,8	.	.

Celkový výnos **daně z příjmu fyzických osob** činil **37,2 mld. Kč**, proti předchozímu roku se zvýšil o 1,3 mld. Kč (plnění rozpočtu 93,3 %). Nárůst byl vykázán především u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, která tvoří objemově nejvýznamnější část daně z příjmů fyzických osob. Její objem dosáhl 31,4 mld. Kč, což znamená zvýšení o 1,6 mld. Kč. Růst byl dále vykázán u daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (zahrnuje daně z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů, případně i daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby), daň byla zaúčtována ve výši 3,5 mld. Kč, meziročně to bylo o 0,5 mld. Kč více. Výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti dosáhl 2,4 mld. Kč, proti předchozímu roku bylo o 0,6 mld. Kč méně.

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována v celkové výši **39,3 mld. Kč**. Ve srovnání s předchozím rokem vzrostla o 3,2 mld. Kč (plnění rozpočtu 113,6 %). Nárůst byl vykázán především u daně z příjmů právnických osob (zahrnuje daň ze zisku a kapitálových výnosů), jejíž objem dosáhl 33,4 mld. Kč, což bylo o 2,9 mld. Kč více nežli v předchozím roce (plnění rozpočtu 114,7 %). V případě daně z příjmů právnických osob za obce, kdy poplatníkem je obec, se výnos daně proti předchozímu roku zvýšil o 0,3 mld. Kč a dosáhl 5,9 mld. Kč (jedná se o podnikatelské aktivity obcí, kdy obce jsou plátcí daně, daň neodvádějí, pouze ji promítají ve svém účetnictví).

Výnos **daně z přidané hodnoty**, která je objemově nejvýznamnějším daňovým příjmem obecních rozpočtů, činil **67,6 mld. Kč**, což bylo o 3,5 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Plnění předpokladů rozpočtu dosáhlo 104,5 %. Výnos daně z přidané hodnoty tvořil téměř čtvrtinu celkových příjmů obecních rozpočtů (24,2 %).

Do daňových příjmů obcí se dále zahrnují **daně a poplatky z vybraných činností a služeb**. V souhrnu dosáhly **16,0 mld. Kč**, což je proti předchozímu roku o 0,1 mld. Kč více (plnění rozpočtu 99,6 %). Z hlediska objemů jednotlivých položek náležejících do této skupiny, nedošlo proti předchozímu roku k výraznějším změnám.

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí činily 2,7 mld. Kč, proti předchozímu roku byly o 0,1 mld. Kč nižší. Jejich největší část tvoří poplatky za uložení odpadů (1,4 mld. Kč) a dále poplatky za komunální odpad (1,2 mld. Kč), které obce vybírají podle obecně závazné vyhlášky vydané podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Místní poplatky z vybraných činností a služeb celkem dosáhly shodně jako v předchozím roce 5,1 mld. Kč. Nejvýznamnější část tvoří poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (3,5 mld. Kč), které obec vybírá podle § 10 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Dále do této skupiny patří například poplatky za užívání veřejného prostranství (0,6 mld. Kč), poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt (0,3 mld. Kč), poplatky ze psů (0,3 mld. Kč), poplatky z ubytovací kapacity (0,2 mld. Kč).

Příjmy ve skupině **ostatní odvody z vybraných činností a služeb** dosáhly shodně jako v předchozím roce 5,6 mld. Kč. Největší objem tvořily odvody z výherních hracích přístrojů, jejichž celková výše dosáhla 4,9 mld. Kč (meziročně o 0,1 mld. Kč více). Příjem z odvodů z loterií činil 0,6 mld. Kč (meziročně o 0,1 mld. Kč méně). Do této skupiny patří také příjmy obcí za zkoušky z odborné způsobilosti od žadatelů o řidičské oprávnění, jejich výše se dlouhodobě pohybuje na úrovni 0,1 mld. Kč.

Příjem obcí ze **správních poplatků**, které jsou stanovené zákonem o správních poplatcích za správní úkony a správní řízení, dosáhl 2,6 mld. Kč, ve srovnání s předchozím rokem byl vyšší o 0,2 mld. Kč. Jedná se o poplatky stanovené zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, který upravuje inkaso poplatků za správní úkony a správní řízení, jejichž výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. upravená zvláštními zákony.

Výnos **daně z nemovitých věcí**, která je výlučným příjmem obecních rozpočtů, dosáhl **10,0 mld. Kč**, tj. o 0,2 mld. Kč více nežli v předchozím roce (od 1.1.2014 změna názvu daně, dříve byl používán termín „daň z nemovitostí“). Obce mohou významněji ovlivnit výši příjmu z této daně, neboť mají možnost stanovit obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce jeden místní koeficient modifikující výslednou daň (ve výši 2, 3, 4 nebo 5). Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory, s výjimkou některých zemědělských pozemků. Z celkového počtu 6 248 obcí mělo pro rok 2014 místní koeficient navýšeno 514 obcí (bez městských částí), pro rok 2013 to bylo 494 obcí.

Nedaňové příjmy byly zaúčtovány ve výši **33,3 mld. Kč**, proti předchozímu roku vzrostly o 4,1 mld. Kč (plnění rozpočtu 115,0 %).

Příjmy z pronájmu majetku (pozemků, budov nebo movitých věcí jako např. stroje, zařízení, dopravní prostředky) představují objemově nejvýznamnější část nedaňových příjmů obcí. Jejich celková výše činila shodně jako v předchozím roce 11,4 mld. Kč.

Nejvýraznější zvýšení bylo vykázáno ve skupině výnosy z finančního majetku (příjmy z úroků, příjmy z podílu na zisku a úroky z finančních derivátů). Objem těchto příjmů dosáhl 5,5 mld. Kč, tj. meziročně o 2,5 mld. Kč více. Růst byl vykázán výhradně na položce „příjmy z podílu na zisku a dividend“, které se zvýšily o 2,7 mld. Kč a dosáhly 4,6 mld. Kč. Nárůst se přitom týkal v zásadě pouze rozpočtu hl. Prahy, které na položce 2142 - příjmy z podílu na zisku a dividend vykázalo příjem ve výši 4,0 mld. Kč, tj. meziročně o 2,7 mld. Kč více (vliv výplaty dividend Pražské teplárenské Holding, a.s., a Pražské energetiky, a.s.).

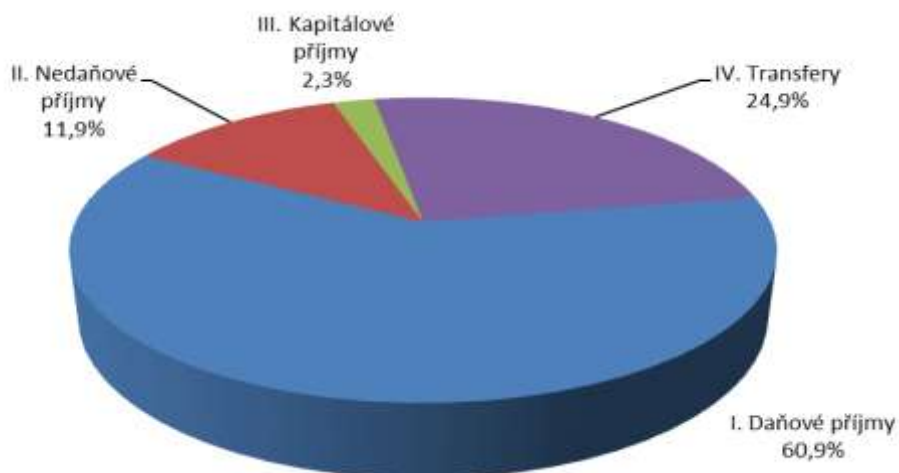
Příjmy z vlastní činnosti dosáhly 8,0 mld. Kč (nárůst o 0,3 mld. Kč); jedná se o příjmy z poskytování služeb a výrobků, příjmy z prodeje zboží již nakoupeného za účelem prodeje a ostatní příjmy z vlastní činnosti.

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly 3,5 mld. Kč, tj. o 0,2 mld. Kč více. Do této skupiny spadají veškeré příjmy z prodeje majetku pořízeného z neinvestičních prostředků (např. materiálu, zásob, drobného dlouhodobého majetku), dále přijaté neinvestiční dary, přijaté pojistné náhrady, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady.

Příjmy z odvodů příspěvkových organizací činily 1,3 mld. Kč (nárůst o 0,2 mld. Kč).

K nárůstu došlo také na položce splátky půjček od podnikatelských subjektů – právnických osob, které byly zaúčtovány ve výši 0,4 mld. Kč (nárůst o 0,3 mld. Kč).

Graf č. 2: Příjmy obcí a DSO podle druh. členění rozpočt. skladby za rok 2013 (po konsolidaci)

Kapitálové příjmy činily **6,3 mld. Kč** a proti loňskému roku byly nižší o 1,2 mld. Kč (plnění rozpočtu 90,8 %). Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, které tvoří rozhodující část kapitálových příjmů, byly vykázány ve výši 5,4 mld. Kč, což je meziročně o 1,0 mld. Kč méně. Kapitálové příjmy vykazují v posledních čtyřech letech trend postupného meziročního poklesu, ke konci loňského roku činily zhruba polovinu úrovně dosažené v roce 2010.

Druhým nejvýznamnějším zdrojem rozpočtů obcí jsou **transfery**, které jsou poskytovány ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z rozpočtů krajů a z rozpočtů regionálních rad. Mezi konsolidované přijaté transfery patří také některé převody z vlastních fondů obcí. Celkový objem přijatých transferů činil **69,5 mld. Kč** a ve srovnání s předchozím rokem byl vyšší o 6,8 mld. Kč (pro srovnání: v roce 2013 činil meziroční nárůst 0,2 mld. Kč).

Největší část tvořily transfery ze státního rozpočtu (včetně OSFA a prostředků Národního fondu), jejichž výše činila 46,3 mld. Kč (v předchozím roce 38,0 mld. Kč). Ze státních fondů získaly obce 3,0 mld. Kč, z rozpočtů krajů 2,2 mld. Kč a z rozpočtů regionálních rad 4,0 mld. Kč. Z vlastních fondů hospodářské (podnikatelské) činnosti si obce do svých rozpočtů převedly 9,4 mld. Kč a dále z vlastních rezervních fondů 2,7 mld. Kč. Zbývající část tvořily transfery z rozpočtů obcí do rozpočtů DSO, případně jiným obcím a transfery ze zahraničí.

Transfery ze státního rozpočtu zahrnují dotace poskytované z kapitoly VPS poskytované v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy (přílohy č. 6 a 7 k zákonu o státním rozpočtu), dále tzv. ostatní dotace z kapitoly VPS a dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu.

V podobě finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtu hl.m. Prahy nedošlo proti předchozímu roku ke změnám. Obsahem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí zůstal pouze příspěvek na výkon státní správy a dotace na vybraná zdravotnická zařízení. Finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl.m. Prahy zahrnoval příspěvek na výkon státní správy.

Příspěvek na výkon státní správy je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy dle § 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Pro rok 2014 zůstala zachována pro všechny kategorie obcí tzv. „kumulovaná“ konstrukce příspěvku, tj. výše příspěvku je dána součtem dílčích částek vypočtených pro jednotlivé správní působnosti.

Výše příspěvku na výkon státní správy a výše dotace na vybraná zdravotnická zařízení pro rok 2014 nebyly vzhledem k realizaci úsporných opatření ve státním rozpočtu valorizovány (již pátým rokem), do jejich objemů byly promítnuty pouze meziroční změny počtu obyvatel, změny kapacit ve vybraných zdravotnických zařízeních (dětských domovech pro děti do 3 let věku podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách) a vliv zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství ČR.

Celkový objem finančních prostředků poskytovaných v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu k rozpočtu hl.m. Prahy byl ve státním rozpočtu stanoven ve výši 8,2 mld. Kč (z toho pro obce 7,4 mld. Kč a hl.m. Prahu 0,8 mld. Kč). Jedná se v zásadě o finanční prostředky určené na výkon státní správy, neboť dotace na vybraná zdravotnická zařízení tvoří jen zlomek z objemu prostředků poskytovaných v rámci finančních vztahů (v rozpočtu stanovena ve výši 23,7 mil. Kč). V průběhu roku přijaly obce a hl.m. Praha v měsíčních splátkách plnou výši rozpočtovaných prostředků, tj. 8,2 mld. Kč.

Mimo finanční vztahy byly v kapitole VPS rozpočtovány pro rok 2014 další dotační tituly pro obce a hlavní město Prahu v celkové výši 1,3 mld. Kč, z toho neinvestiční prostředky ve výši

0,9 mld. Kč (ukazatel „Další prostředky pro územní samosprávné celky“) a investiční prostředky ve výši 0,4 mld. Kč (ukazatel „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS).

V průběhu roku bylo čerpání ostatních dotací z kapitoly VPS proti předpokladům rozpočtu nižší. Objem přijatých neinvestičních dotací činil 0,7 mld. Kč, jejich rozhodující část tvořily účelové dotace na výdaje spojené s přípravou a konáním voleb do Evropského Parlamentu a voleb do obecních zastupitelstev. Objem přijatých investičních dotací dosáhl 0,2 mld. Kč, tyto prostředky byly určeny na realizaci akcí v rámci programu podpory rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství a akcí financovaných z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a vlády ČR.

Největší část transferů přijímají obce přímo **z rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů**. Ze státního rozpočtu (bez kapitol VPS, OSFA a prostředků z Národního fondu) byly v průběhu roku 2014 převedeny finanční prostředky v celkové výši 36,9 mld. Kč, což představuje zvýšení proti předchozímu roku o 8,5 mld. Kč. Ze státních fondů byly obcím poskytnuty prostředky v celkové výši 3,3 mld. Kč (včetně půjček), což bylo o 0,7 mld. Kč více. K nárůstu objemu přijatých transferů došlo především v investiční oblasti, a to v souvislosti s realizací vodohospodářských projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU.

Tabulka č. 15: Přehled o transferech a půjčkách přijatých obcemi a DSO ze státního rozpočtu a ze státních fondů v roce 2014 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády České republiky	8,1	8,1		
Ministerstvo obrany	7,6	4,6	3,0	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	4 095,2	3 979,0	116,2	
Ministerstvo vnitra	216,1	192,3	23,8	
Ministerstvo životního prostředí	17 805,2	1 092,6	16 712,6	
Ministerstvo pro místní rozvoj	2 696,1	607,5	2 088,6	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	273,5	12,9	260,6	
Ministerstvo dopravy	257,0	214,3	42,7	
Ministerstvo zemědělství	1 162,8	205,6	957,2	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	10 007,9	9 881,5	126,4	
Ministerstvo kultury	344,8	329,2	15,6	
Ministerstvo zdravotnictví	36,2	8,3	27,9	
Národní fond	121,1	52,6	68,5	
Operace státních finančních aktiv	31,0		31,0	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotač. vztahu	8 247,8	8 247,8		
VPS - ostatní transfery	970,6	749,7	220,9	
Státní zemědělský intervenční fond	1 424,0	239,3	1 184,7	
Státní fond životního prostředí	1 232,8	65,8	898,3	268,7
Státní fond dopravní infrastruktury	605,2	104,0	501,2	
Státní fond rozvoje bydlení	24,9	18,9	0,1	5,9
Státní fond kinematografie	4,5		4,5	
Státní fond kultury	0,2	0,2		
C e l k e m	49 572,6	26 014,2	23 283,8	274,6

Největší objem transferů přijaly obce v průběhu roku 2014 z kapitoly **Ministerstva životního prostředí**. Objem finančních prostředků činil 17,8 mld. Kč, tj. o 7,1 mld. Kč více než v roce předchozím. Převážnou část tvořily investiční transfery realizované v rámci vodohospodářských projektů, které byly zaměřené na podporu zlepšování vodohospodářské infrastruktury, snižování rizika povodní a rovněž obnovu ekologické stability krajiny. Další

prostředky byly použity na podporu udržitelného využívání zdroje energie, dále na podporu zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží, zlepšování kvality ovzduší apod.

Z kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** získaly obce transfery ve výši 10,0 mld. Kč, tj. o 0,5 mld. Kč více oproti předchozímu roku. Značný objem těchto účelových prostředků představují přímé náklady na vzdělávání a dotace na soukromé školy. Obdobně jako v minulém roce byly podpořeny projekty zaměřené na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání, program sociální prevence a prevence kriminality apod.

Z rozpočtu **Ministerstva práce a sociálních věcí** přijaly obce transfery v celkové výši 4,1 mld. Kč, z toho neinvestiční prostředky činily 4,0 mld. Kč. Značnou část z celkového objemu představují především transfery na aktivní politiku zaměstnanosti a financování společných programů EU a ČR zaměřených na zlepšení struktury pracovních míst, snížení nezaměstnanosti apod. Další prostředky byly obcím uvolněny na výkon pěstounské péče, na výkon činnosti obce s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a na neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Navíc Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo přímo příspěvkovým organizacím zřízeným obcemi (bez prostřednictví rozpočtu obce) v rámci dotačního titulu neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách finanční prostředky v celkovém objemu 0,8 mld. Kč.

Obce a DSO obdržely z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** účelové prostředky ve výši 2,7 mld. Kč, tj. o 0,2 mld. Kč více oproti roku 2013. Transfery byly použity v rámci Integrovaného operačního programu se zaměřením na zkvalitnění služeb veřejné správy s využitím informačních a komunikačních technologií v obcích. Značná část prostředků byla rovněž uvolněna pro hlavní město Praha prostřednictvím operačních programů Praha Adaptabilita (projekty v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji apod.) a Praha Konkurenceschopnost (podpora projektů v oblasti veřejné dopravy, informačních a komunikačních technologií, zlepšování životního prostředí apod.). Transfery byly rovněž poskytnuty na obnovu majetku po živelních pohromách v roce 2013, na podporu regenerace panelových sídlišť, na podporu výstavby podporovaných bytů, na podporu obnovy a rozvoje venkova apod.

Z kapitoly **Ministerstva zemědělství** obce přijaly finanční prostředky ve výši 1,2 mld. Kč (mírný pokles ve srovnání s předchozím rokem). Převážná část transferů směřovala do oblasti investic (1,0 mld. Kč) na výstavbu a technickou obnovu vodovodů a úpraven vod, čistíren a kanalizací. Finanční prostředky byly rovněž poskytnuty na podporu prevence před povodněmi. Neinvestiční přijaté prostředky byly určeny pro obce na hospodaření v lesích a na obnovu lesních porostů.

Obce rovněž obdržely finanční prostředky z kapitoly **Ministerstva dopravy** ve výši 0,3 mld. Kč, které směřovaly na realizaci systému řízení a regulaci městského silničního provozu v Praze. Neinvestiční prostředky byly uvolněny na opravy a údržbu silniční sítě ve správě obcí a na příspěvky za ztrátu dopravce z provozu veřejné osobní dráží dopravy.

Z rozpočtu **Ministerstva kultury** získaly obce transfery ve výši 0,3 mld. Kč, zejména na Program regenerace městských památkových rezervací, na podporu profesionálních divadel, stálých profesionálních symfonických orchestrů, na zajištění veřejných informačních služeb knihoven apod.

Transfery ve výši 0,2 mld. Kč poskytnuté z kapitoly **Ministerstva vnitra** podpořily projekty zaměřené na zvýšení kvality řízení v úřadech územní správy a projekty prevence kriminality. Další prostředky byly použity v rámci neinvestičních transferů do oblasti požární ochrany.

V průběhu roku 2014 byly ze státních fondů uvolněny transfery a půjčky, které představují pro obce rovněž důležitý zdroj příjmů. **Státní zemědělský intervenční fond** poskytl transfery ve výši 1,4 mld. Kč (v předchozím roce 1,2 mld. Kč). V rámci společných programů EU a ČR směřovaly prostředky především do obnovy a rozvoje vesnic, do občanského vybavení a služeb v obcích např. v oblasti školství, zdravotnictví, základní obchodní infrastruktury a sportovních aktivit. V oblasti lesnictví byly realizovány akce týkající se lesnické infrastruktury a nákupu lesnické techniky.

Ze **Státního fondu životního prostředí přijaly obce** finanční prostředky ve výši 1,2 mld. Kč, což znamená mírné zvýšení ve srovnání s rokem 2013. Prostředky směřovaly obdobně jako v předcházejících letech k ochraně vod, k ochraně přírody ve volné krajině a chráněných územích, dále byla podpořena opatření na zlepšení stavu ovzduší i půdy. Část prostředků byla rovněž uvolněna v rámci Programu GIS – zelená úsporám, který je zaměřený na úspory energie a obnovitelné zdroje energie v rodinných a bytových domech.

Ze **Státního fondu dopravní infrastruktury** získaly obce účelové prostředky ve výši 0,6 mld. Kč na výstavbu a obnovu silniční sítě statutárních měst, další prostředky byly určeny na financování dopravní infrastruktury v příslušných oblastech.

Celkové výdaje obcí dosáhly **270,6 mld. Kč**, ve srovnání s předchozím rokem vzrostly o 27,4 mld. Kč, tj. zhruba o jednu desetinu (plnění rozpočtu 99,6 %). Růst výdajů tak v absolutním i relativním vyjádření předčil růst příjmů, které se zvýšily o 18,0 mld. Kč, tj. o 6,9%. Pro srovnání: v roce 2013 při meziročním nárůstu příjmů o 14,5 mld. Kč vzrostly výdaje obcí o 2,7 mld. Kč.

Tabulka č. 16: Výdaje obcí a DSO v letech 2012–2014 po konsolidaci (v mil. Kč)

	2012 skutečnost	2013 skutečnost	2014 skutečnost	Index	
				2013 2012	2014 2013
I. Běžné výdaje	168 344,5	174 072,3	180 252,4	103,4	103,6
z toho					
Platy a ostatní platby za provedenou práci	26 227,1	27 408,0	28 915,7	104,5	105,5
Nákup materiálu	4 017,5	4 567,0	4 818,7	113,7	105,5
Úroky vlastní	2 208,9	1 941,1	1 781,1	87,9	91,8
Nákup vody, paliv a energie	7 075,8	7 502,9	6 896,3	106,0	91,9
Nákup služeb	30 517,1	31 342,9	30 879,6	102,7	98,5
Ostatní nákupy	15 157,7	16 797,2	18 791,4	110,8	111,9
Výdaje na dopravní územní obslužnost	4 762,7	4 868,1	4 993,3	102,2	102,6
Neinvestiční transfery podnikatel. subjektům	16 511,9	17 086,9	18 353,0	103,5	107,4
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	4 744,6	5 254,2	5 639,5	110,7	107,3
Neinvestiční transfery příspěvk. a podob. org.	36 844,3	36 131,1	37 878,8	98,1	104,8
z toho: zřízeným příspěvk. organizacím	32 153,7	31 201,3	32 707,5	97,0	104,8
cizím příspěvkovým organizacím	4 574,5	4 802,8	5 082,1	105,0	105,8
II. Kapitálové výdaje	72 147,8	69 136,2	90 314,2	95,8	130,6
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	62 093,5	60 088,8	78 336,4	96,8	130,4
Nákup akcií a majetkových podílů	439,1	631,6	4 248,1	143,8	672,6
Investiční transfery podnikatel. subjektům	5 602,4	4 741,0	3 380,2	84,6	71,3
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	314,0	283,5	342,6	90,3	120,8
Investiční transfery příspěvk. organizacím	1 575,6	1 329,4	1 567,4	84,4	117,9
Výdaje celkem	240 492,3	243 208,5	270 566,6	101,1	111,2

Současně s výraznějším nárůstem objemu výdajů došlo také ke změně z hlediska jejich struktury. Na rozdíl od předchozích let nebyl růst výdajů tvořen výhradně růstem běžných výdajů za současného poklesu kapitálových výdajů, naopak kapitálové výdaje po čtyřletém období postupného meziročního poklesu vzrostly téměř o jednu třetinu a růst kapitálových výdajů předčil růst běžných výdajů.

Běžné výdaje, kterými je zajišťován provoz obcí a jejich organizací, dosáhly **180,3 mld. Kč**, což představuje 101,0 % úrovně předpokládané rozpočtem. Ve srovnání s předchozím rokem byl objem běžných výdajů vyšší o 6,2 mld. Kč. Růst byl vykázán ve většině hlavních výdajových skupin, zejména však v části transferů poskytovaných z rozpočtů obcí různým subjektům.

Výdaje obcí na **platy a ostatní platby za provedenou práci** činily celkem 28,9 mld. Kč, což je meziročně o 1,5 mld. Kč více. Zvýšil se především objem výdajů na platy zaměstnanců v pracovním poměru (o 1,0 mld. Kč) a také výdaje na odměny členů zastupitelstev obcí (o 0,4 mld. Kč).

Na související platby povinného pojistného placeného zaměstnavatelem vynaložily obce 9,0 mld. Kč (zvýšení o 0,4 mld. Kč).

Výdaje na nákup materiálu (například ochranné pomůcky, knihy, tisk, drobný hmotný dlouhodobý majetek) činily 4,8 mld. Kč, meziročně vzrostly o 0,2 mld. Kč.

Výdaje **na úroky vlastní** dosáhly 1,8 mld. Kč, proti předchozímu roku klesly o 0,1 mld. Kč (trend poklesu výdajů na této položce je dlouhodobější, proti roku 2009 se objem těchto výdajů snížil o 1,0 mld. Kč).

Na **nákup vody, paliv a energie** vynaložily obce v souhrnu 6,9 mld. Kč, tj. o 0,6 mld. Kč méně nežli v předchozím roce (v předchozích třech letech tyto výdaje vždy meziročně narůstaly).

Výdaje na **nákup služeb** činily 30,9 mld. Kč (meziroční snížení o 0,4 mld. Kč); jedná se především o výdaje na služby pošt, telekomunikací a radiokomunikací, nájemné, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, služby zpracování dat apod.

Na **ostatní nákupy** vynaložily obce 18,8 mld. Kč, proti předchozímu roku to představuje nárůst o 2,0 mld. Kč. Tato skupina zahrnuje poměrně široké spektrum položek jako např. například výdaje na opravy a udržování, na programové vybavení, cestovné, pohoštění, účastnické poplatky na konference, nájemné za nájem s právem koupě, nákup uměleckých předmětů.

Výdaje na dopravní územní obslužnost činily 5,0 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč více než v roce předchozím. Jedná se o výdaje obcí na úhradu prokazatelné ztráty provozovatelům hromadné dopravy v důsledku plnění veřejné služby (zajištění dopravní obslužnosti) podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě a zákona č. 266/1994 Sb., o drahách. Z hlediska obcí jde o převody finančních prostředků na účet sdružených prostředků za účelem těchto úhrad.

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům dosáhly 18,3 mld. Kč (meziroční zvýšení o 1,3 mld. Kč), jedná se především o transfery nefinančním podnikatelským subjektům - právnickým osobám zřízeným podle obchodního zákoníku, tj. veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti (například dopravní podniky).

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím činily 5,6 mld. Kč (nárůst o 0,4 mld. Kč). Jsou to zejména transfery obecně prospěšným společnostem, občanským

sdužením, církvím a náboženským společenstvem, společenstvím vlastníků jednotek a ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím.

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím dosáhly 37,9 mld. Kč (zvýšení o 1,7 mld. Kč). Do této skupiny patří neinvestiční příspěvky organizacím působícím v oblasti vzdělávání a školských služeb, dále organizacím v oblasti kultury (činnost divadel, knihoven, muzeí a galerií), tělovýchovy a zájmové činnosti, bydlení a komunálních služeb a ochrany životního prostředí. Významnou část tvoří rovněž výdaje v oblasti služeb sociální péče (domovy pro seniory, pro osoby se zdravotním postižením, pečovatelská služba, osobní asistence, podpora samostatného bydlení, apod.). Vlastním zřízeným příspěvkovým organizacím poskytly obce 32,7 mld. Kč a cizím 5,1 mld. Kč.

Z hlediska odvětvového členění běžných výdajů je dlouhodobě největší objem výdajů vynakládán na činnosti místní správy a samosprávy (v roce 2014 činily výdaje 39,2 mld. Kč), dále v odvětvích dopravy (32,2 mld. Kč), vzdělávání a školských služeb (26,0 mld. Kč), bydlení a komunálních služeb (17,2 mld. Kč) a ochrany životního prostředí (16,7 mld. Kč).

Kapitálové výdaje obcí činily 90,3 mld. Kč, ve srovnání s předchozím rokem vzrostly o 21,2 mld. Kč (plnění rozpočtu 96,9 %). Vysoký nárůst kapitálových výdajů znamená významnou změnu oproti předchozím letům, kdy byl vždy vykazován meziroční pokles (v roce 2009 činily kapitálové výdaje 93,4 mld. Kč, v následujících letech se postupně snižovaly až na 69,1 mld. Kč v roce 2013). K nárůstu výdajů došlo ve všech hlavních skupinách s výjimkou investičních transferů podnikatelským subjektům.

Investiční nákupy a související výdaje, které tvoří objemově nejvýznamnější skupinu, dosáhly 78,3 mld. Kč, což bylo o 18,2 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Výsledky naznačují, že obce přistoupily k realizaci v minulosti odkládaných investičních projektů (zejména v odvětví dopravy, vodního hospodářství, bydlení a komunálních služeb, školství, sociální péče a ochrany životního prostředí).

Výrazný nárůst výdajů byl dále vykázan na položce nákup akcií a majetkových podílů. Na tyto účely bylo vynaloženo celkem 4,2 mld. Kč, což bylo téměř sedmkrát více nežli v předcházejícím roce. Nejedná se však o obecný přístup obcí k nabývání nehmotného majetku, ale o jednorázové finanční operace několika velkých měst, přičemž rozhodující část (3,1 mld. Kč) představovaly výdaje hl. m. Prahy (na nákup akcií společnosti Pražská plynárenská, a.s.).

Investiční transfery podnikatelským subjektům činily 3,4 mld. Kč (pokles o 1,3 mld. Kč), z toho zhruba 2,8 mld. Kč směřovalo subjektům podnikajícím v odvětví silniční dopravy (jedná se v zásadě o dotace Dopravnímu podniku hl. města Prahy).

Investiční transfery příspěvkovým organizacím činily 1,6 mld. Kč (meziročně o 0,3 mld. Kč více) a investiční transfery neziskovým a podobným organizacím, které tvoří objemově malou položku, zůstaly zhruba na stejné úrovni jako v předchozím roce (0,3 mld. Kč).

Z hlediska odvětvového členění dlouhodobě směřují kapitálové výdaje obcí především do odvětví dopravy a vodního hospodářství. V loňském roce činil objem investic do odvětví dopravy 21,8 mld. Kč a do odvětví vodního hospodářství 19,0 mld. Kč. Větší objemy investic jsou vynakládány dále v odvětví bydlení, komunální služby a územní rozvoj (14,8 mld. Kč), vzdělávání a školské služby (11,0 mld. Kč), tělovýchova a zájmové činnosti (5,5 mld. Kč), ochrana životního prostředí (5,1 mld. Kč).

Koncesní smlouvy

Některé obce a města mají uzavřeny koncesní smlouvy o provozování a správě některých zařízení ve vlastnictví obce (dle zákona č 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním

řízení). Pro zjištění výše závazků, které pro obce z těchto smluv ve sledovaném roce vyplývají, předkládají obce v rámci podkladů pro zpracování státního závěrečného účtu také údaje o závazcích vyplývajících z uzavřených koncesních smluv.

Z hodnotících zpráv zaslaných kraji vyplývá, že v loňském roce probíhalo plnění celkem 100 koncesních smluv uzavřených obcemi a městy. Na úhradu závazků spojených s realizací koncesních smluv vynaložily obce a města celkem 355,6 mil. Kč. Výše ročních finančních závazků u jednotlivých smluv je velmi rozdílná (od desítek tisíc až po desítky milionů), část smluv neobsahuje pro obce či města žádné finanční závazky.

Zhruba tři čtvrtiny z celkového počtu uzavřených smluv má jako předmět koncesní smlouvy uvedeno „provozování vodohospodářské infrastruktury“ (tj. provozování vodovodu a zásobování pitnou vodou, provozování kanalizace a ČOV). Zbývající část smluv má potom různý předmět koncesní smlouvy, jako například zajištění dodávek tepla a teplé vody, provozování víceúčelového hřiště, provozování sportovního areálu, provozování školního stravování, provozování domova pro seniory, provozování ozdravného centra, nebo provozování integrovaného systému parkování, odtahu vozidel, provozování lanové dráhy.

Příspěvkové organizace zřizované obcemi

Ke konci uplynulého roku bylo evidováno celkem 8 337 příspěvkových organizací, jejichž zřizovateli byly obce včetně hl. m. Prahy (meziročně se jejich počet snížil pouze o 2 organizace, v předchozích letech docházelo k rychlejšímu poklesu počtu příspěvkových organizací). Z údajů o výsledcích hospodaření příspěvkových organizací vyplývá, že 407 organizací ukončilo své hospodaření s účetní ztrátou (4,9 % z jejich celkového počtu). V roce 2013 vykázalo účetní ztrátu 645 organizací (7,7 % z jejich celkového počtu).

Z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti příspěvkových organizací působilo zhruba 86,1 % příspěvkových organizací v oblasti vzdělávání (předškolní zařízení, základní školy, školní stravování a základní umělecké školy). V oblasti kultury působilo přibližně 5,6 % z celkového počtu příspěvkových organizací (zde se jedná především o zařízení pro zájmovou činnost v kultuře, knihovnické činnosti a činnost muzeí a galerií). V oblasti sociálních věcí působilo zhruba 3,9 % příspěvkových organizací (domovy pro seniory a domovy pro osoby se zdravotním postižením, centra sociálních služeb, zajišťování osobní asistence a pečovatelské služby a sociální poradenství). Větší počty příspěvkových organizací působily dále i v oblasti rekreačních a sportovních služeb, rozvoje bydlení, odstraňování odpadů. Odvětvová struktura příspěvkových organizací zůstává stejně jako v případě krajů dlouhodobě stabilní.

Dobrovolné svazky obcí

DSO představují specifickou a nejčastější formu spolupráce mezi obcemi. Vznikají za účelem prosazování společných zájmů členských obcí, zajišťování rozvoje jejich infrastruktury, případně provozování některých společných činností (například v oblasti vodního hospodářství, ochrany životního prostředí, bydlení a územního rozvoje, sociálních služeb). Jednotlivé dobrovolné svazky obcí jsou právními osobami, sestavují rozpočet a hospodaří s majetkem, který členské obce vkládají do svazku a s majetkem, který získaly vlastní činností.

V návrhu státního rozpočtu nebývají rozpočtovány žádné transfery přímo pro DSO. Tato skutečnost je způsobena tím, že neexistuje žádný dotační titul, který by byl určen výhradně pro DSO. Dotační tituly, které jsou určeny jak pro obce, tak pro DSO, bývají v návrhu státního rozpočtu zahrnuty jako dotace pro obce a jako o dotacích pro DSO je o nich účtováno až v průběhu rozpočtového roku při jejich uvolňování.

V loňském roce působilo na území republiky celkem 720 DSO, proti předchozímu roku to bylo o 14 svazků méně, nadále tak pokračoval dlouhodobý trend poklesu počtu DSO. Za posledních šest let ubylo celkem 62 DSO.

DSO hospodařily s celkovými příjmy ve výši 6,2 mld. Kč, což bylo o 1,3 mld. Kč více než v předchozím roce. Zdrojem příjmů jsou především transfery z různých úrovní veřejných rozpočtů (z rozpočtů členských obcí, ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z rozpočtů krajů a z rozpočtů regionálních rad). Jejich celkový objem dosáhl 5,0 mld. Kč, jednalo se především o prostředky investičního charakteru (73,5 % celkového objemu), což souvisí s účelem, pro který jsou DSO především zřizovány. Vlastní příjmy DSO činily 1,2 mld. Kč. Tvořily je nedaňové příjmy ve výši 1,0 mld. Kč (zejména příjmy z pronájmu majetku, příjmy z vlastní činnosti a příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy) a kapitálové příjmy ve výši 0,2 mld. Kč.

Výdaje DSO činily 6,6 mld. Kč, proti předchozímu roku se zvýšily o 2,1 mld. Kč. Nárůst byl vykázan především v části kapitálových výdajů, které dosáhly 4,9 mld. Kč, tj. o 1,4 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Běžné výdaje činily 1,7 mld. Kč (zvýšení o 0,7 mld. Kč).

Výraznější nárůst výdajů se promítl v konečném výsledku hospodaření, které skončilo se schodkem ve výši 0,4 mld. Kč. V rozpočtu byl předpokládán mírný přebytek 0,1 mld. Kč (v předchozích čtyřech letech hospodařily DSO vždy s přebytkem).

Z hlediska odvětvového zaměření činnosti uvedeného ve zřizovatelské listině (podle paragrafů rozpočtové skladby) se největší počet DSO řadil do oddílu 36 - Bydlení, komunální služby a územní rozvoj (celkem 255 DSO) a do oddílu 23 - Vodní hospodářství (167 DSO), kde předmětem činnosti je především zajišťování zásobování pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod a správa ve vodním hospodářství. Dále pak do oddílu 37 - Ochrana životního prostředí (35 DSO), kde se jedná zejména o zajišťování sběru a svozu komunálních odpadů a nebezpečných odpadů, využívání a zneškodňování odpadů, péči o vzhled obce a veřejnou zeleň, činnosti k ochraně půdy a krajiny apod.

Z hlediska odvětvového složení výdajů směřuje největší objem výdajů do odvětví vodního hospodářství, v loňském roce to bylo 5,2 mld. Kč (78,4 % z celkového objemu výdajů), dále do odvětví ochrana životního prostředí (0,3 mld. Kč) a odvětví bydlení, komunální služby a územní rozvoj (0,2 mld. Kč).

4. Hospodaření Regionálních rad regionů soudržnosti

Regionální rady jsou řídicími orgány jednotlivých regionálních operačních programů a jejich hlavním úkolem je administrovat prostřednictvím regionálních operačních programů finanční prostředky z fondů EU. Regionální rady působí ve všech regionech soudržnosti s výjimkou regionu soudržnosti Praha, kde úlohu regionální rady plní hlavní město Praha, které je odpovědné za implementaci OP Praha-Adaptabilita a OP Praha-Konkurenceschopnost.

Základním zdrojem příjmů regionálních rad jsou transfery ze státního rozpočtu určené na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky z fondů EU a na spolufinancování národního podílu u projektů realizovaných v rámci jednotlivých regionálních operačních programů a transfery z rozpočtů krajů. Zprostředkovatelem toku finančních prostředků z Evropské unie do rozpočtů regionálních rad a rovněž do rozpočtu hl. m. Prahy, určených na financování programů spolufinancovaných z rozpočtu EU je Ministerstvo pro místní rozvoj. Ostatní zdroje příjmů (nedaňové a kapitálové příjmy) mají spíše doplňkový význam.

Čerpání prostředků ze státního rozpočtu se odvíjí od průběhu činností souvisejících s realizací regionálních operačních programů, tj. vyhlášení výzev k předkládání projektů, schvalování

projektů, podepisování Smluv o poskytnutí dotace, vlastní realizace projektů a proplácení dotací jednotlivým příjemcům dotací. V loňském roce se do činnosti a hospodaření regionálních rad promítla skutečnost, že čerpání prostředků v rámci operačních programů v programovém období 2007 - 2013 se dostalo do závěrečné fáze.

V rozpočtu na rok 2014 bylo předpokládáno, že příjmy regionálních rad dosáhnou celkem 13,8 mld. Kč. V kapitole Ministerstva pro místní rozvoj bylo na financování projektů v rámci regionálních operačních programů vyčleněno 13,4 mld. Kč, dále byly předpokládány menší částky příjmů v rámci transferů z rozpočtů krajů a nedaňových příjmů (v obou případech ve výši 0,2 mld. Kč). Výdaje regionálních rad měly podle předpokladů rozpočtu činit rovněž 13,8 mld. Kč, tzn. vyrovnané hospodaření.

Tabulka č. 17: Bilance příjmů a výdajů regionálních rad regionů soudržnosti (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2013	rozpočet 2014		skutečnost k 31.12.2014	% plnění rozp.	Index 2014/ 2013
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
Nedaňové příjmy	260,3	170,0	170,0	340,5	200,3	130,8
z toho: příjmy z úroků	18,6			12,3		
sankční platby celkem	133,1			248,4		
Kapitálové příjmy	0,0			1,0		
Přijaté transfery (po konsolidaci)	16 119,1	8 215,0	13 610,1	13 216,4	97,1	82,0
z toho:						
- ze státního rozpočtu	14 998,5	8 000,0	13 395,1	13 045,9	97,4	87,0
- z rozpočtu krajů	1 119,2	215,0	215,0	170,4	79,2	15,2
Příjmy celkem (po konsolidaci)	16 379,5	8 385,0	13 780,1	13 558,0	98,4	82,8
Běžné výdaje (po konsolidaci)	2 090,5	750,0	1 271,1	1 122,6	88,3	53,7
Kapitálové výdaje	14 205,2	7 635,0	12 509,0	12 211,7	97,6	86,0
z toho:						
- transfery podnikatelským subjektům	4 157,6			2 382,6		57,3
- transfery neziskovým a podob.org.	471,1			450,6		95,6
- transfery příspěvkovým organizacím	0,7			5,8		.
- transfery veřej. rozpoč. územ.úrovně	9 551,3			9 353,7		97,9
Výdaje celkem (po konsolidaci)	16 295,7	8 385,0	13 780,1	13 334,3	96,8	81,8
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	83,8	0,0	0,0	223,7	.	.

Celkový objem příjmů regionálních rad dosáhl v loňském roce **13,6 mld. Kč**, což bylo o 2,8 mld. Kč méně nežli v předchozím roce. Plnění předpokladů rozpočtu dosáhlo 98,4 %. Z kapitoly MMR přijaly regionální rady 13,0 mld. Kč, tj. o 2,0 mld. Kč méně nežli v roce předchozím. Z rozpočtů krajů obdržely regionální rady 0,2 mld. Kč, což bylo meziročně o 0,9 mld. Kč méně (vyšší objem transferů přijatých z rozpočtů krajů v roce 2013 souvisel s mimořádnou účelovou dotací, která byla poskytnuta Karlovarským a Ústeckým krajem Regionální radě regionu soudržnosti Severozápad na úhradu plošné a extrapolované finanční opravy vyměřené ROP Severozápad). Celkový objem příjmů dále doplnily nedaňové příjmy ve výši 0,3 mld. Kč (tvořily je především sankční platby, příjmy z finančního vypořádání z minulých let a příjmy z úroků).

Celkové výdaje regionálních rad činily **13,3 mld. Kč**, ve srovnání s předchozím rokem byly nižší o 3,0 mld. Kč, plnění rozpočtu činilo 96,8 %. Rozhodující část výdajů regionálních rad trvale představují **kapitálové výdaje**, tj. výdaje určené na investiční projekty realizované v rámci jednotlivých regionálních programů. Jejich objem činil **12,2 mld. Kč**, což představovalo 91,6 % celkových výdajů regionálních rad.

Největší část, celkem 9,4 mld. Kč, byla převedena veřejným rozpočtům územní úrovně (z toho: obcím 3,9 mld. Kč, DSO 0,1 mld. Kč, krajům 5,4 mld. Kč). Podnikatelským subjektům byly převedeny transfery ve výši 2,4 mld. Kč (v loňském roce 4,2 mld. Kč) a zbývající část 0,4 mld. Kč byla určena neziskovým a podobným organizacím.

Podle odvětvového členění investičních výdajů byl největší objem prostředků stejně jako v předchozích letech určen do odvětví dopravy (6,8 mld. Kč). Větší objemy prostředků byly dále směřovány do oblasti vzdělávání a školských služeb (0,9 mld. Kč), do oblasti průmyslu, stavebnictví, obchodu a služeb (0,9 mld. Kč), na rozvoj tělovýchovy a zájmové činnosti (0,8 mld. Kč), na rozvoj bydlení a komunálních služeb (0,7 mld. Kč) a do oblasti kultury, církví a sdělovacích prostředků (0,7 mld. Kč).

Z hlediska věcného zaměření operačních programů bylo nejvíce prostředků rozděleno v rámci prioritních os určených pro projekty zaměřené na rozvoj a obnovu měst a obcí, dopravní infrastruktury a cestovního ruchu.

Běžné výdaje činily **1,1 mld. Kč**, proti předchozímu roku to bylo o 1,0 mld. Kč méně (rozdíl zhruba odpovídá výši výdajů na úhradu korekce v roce 2013). Výdaje na vlastní provoz regionálních rad činily 0,5 mld. Kč, patří sem zejména výdaje na platy a související pojistné a výdaje na nákup služeb. Výše výdajů na provoz regionálních rad a jejich struktura zůstávají dlouhodobě stabilní, pohybují se v rozmezí 0,4 – 0,5 mld. Kč.

Neinvestiční transfery určené na realizaci projektů činily 0,3 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč méně nežli v předchozím roce. Veřejným rozpočtům územní úrovně bylo převedeno 0,2 mld. Kč a zbývajících 0,1 mld. Kč ostatním příjemcům, tj. nefinančním podnikatelským subjektům, obecně prospěšným společnostem, církvím a náboženským společnostem, občanským sdružením a neziskovým a podobným organizacím.

Regionální rady ve svých hodnotících zprávách o výsledcích hospodaření (předložených podle Přílohy č. 2 vyhlášky č. 419/2001 Sb.) jako hlavní důvody pomalejšího čerpání prostředků z fondů EU uvádí:

- prodlužování či opakování výběrových řízení, které vede k posunu termínů realizace projektu a tím i následně k posunu předkládání žádostí o platbu
- problémy v řešení majetkoprávních vztahů a průtahy v rámci stavebních řízení,
- méně projektů s uzavřenými smlouvami v důsledku pozastavení certifikace v části roku 2013 a části roku 2014
- změny ve finančních plánech příjemců dotací, které vedly k posunu termínů žádostí o platbu

Hl. město Praha, které vykonává činnost řídicího orgánu operačních programů Praha - Adaptabilita a Praha - Konkurenceschopnost pro region soudržnosti Praha přijalo z rozpočtu MMR celkem 1,0 mld. Kč (z toho na implementaci programu Konkurenceschopnost 0,7 mld. Kč a programu Adaptabilita 0,3 mld. Kč).

5. Vývoj zadluženosti³

Obce (vč. jimi zřizovaných příspěvkových organizací) vykázaly ke konci roku 2014 celkový dluh⁴ ve výši **88,9 mld. Kč**. Proti předchozímu roku se jedná o pokles o 3,6 %, přičemž v absolutním vyjádření se dluh snížil o 3,3 mld. Kč.

V celkovém objemu zadluženosti obcí jsou zahrnuty bankovní úvěry od peněžních ústavů, emitované komunální dluhopisy, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy, včetně půjček ze státních fondů.

Tabulka č. 18: Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR v letech 2003–2014 (v mld. Kč)

Ukazatel	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Úvěry	35,2	38,5	43,7	47,1	46,7	47,4	55,8	59,9	60,9	68,3	68,8	67,7
Komunální dluhopisy	21,7	23,9	23,5	22,9	22,6	22,7	14,7	15,8	14,0	13,8	15,0	11,8
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	13,5	12,4	11,8	10,9	9,9	10,0	10,1	7,6	7,5	7,9	8,4	9,4
Celkem	70,4	74,8	79,0	80,9	79,2	80,1	80,6	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9

Z uvedených údajů za rok 2014 vyplývá, že na položce úvěrů došlo k poklesu o 1,1 mld. Kč, na položce komunálních dluhopisů k poklesu o 3,2 mld. Kč a na položce přijatých návratných finančních výpomocí a ostatních dluhů k nárůstu o 1,0 mld. Kč.

Ve struktuře dluhu obcí mají dlouhodobě největší váhu úvěry, jejichž podíl se během roku 2014 zvýšil o 1,6 p. b. na 76,2 %, podíl objemu emitovaných komunálních dluhopisů se snížil o 3,0 p. b. na 13,3 % a zbývající část dluhu obcí (10,5 %) tvořily přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy.

Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly podobně jako v minulých letech směřovány zejména na rekonstrukce a výstavbu technické infrastruktury, na předfinancování investičních projektů spolufinancovaných z fondů EU a na regeneraci a výstavbu bytového fondu. Obce tyto prostředky rovněž použily na rekonstrukce, zateplování a rozšíření školských zařízení, sportovních areálů a jiné občanské vybavenosti. Tyto úvěry se vyznačují relativně nízkým úročením a velmi dlouhou dobou splatnosti.

Vedoucí postavení v poskytování úvěrů si stále udržují Česká spořitelna, a. s., Komerční banka, a.s. a Československá obchodní banka, a.s. Některá statutární města také čerpala úvěry poskytnuté Evropskou investiční bankou. V poskytování úvěrů a půjček jsou aktivní i další právnické osoby a fyzické osoby, včetně obcí. Zhruba pro polovinu poskytnutých úvěrů a půjček jejich poskytovatelé nevyžadovali ručení. Pokud bylo ručení vyžadováno, nejčastěji šlo o ručení směnkou, majetkem obce nebo budoucími příjmy rozpočtu obce.

Komunální dluhopisy: Statutární město Liberec realizovalo v roce 2014 operaci přefinancování komunálních dluhopisů, kterou došlo k odkupu stávajícího komunálního dluhopisu, jež byl emitován v červenci 2010 ve výši 2,0 mld. Kč, a jeho část ve výši 0,7 mld. Kč byla nahrazena emisí dlouhodobých směnek. Po této transakci dluží statutární město Liberec z titulu dluhopisů 1,3 mld. Kč a z titulu směnečného programu 0,7 mld. Kč.

³ Čerpáno z dat přijatých do CSÚIS dne 5.3.2015. V údajích nejsou zahrnuty 4 dobrovolné svazky obcí a 1 příspěvková organizace, jejichž výkaz nebyl do CSÚIS předán.

⁴ Do údajů o zadluženosti jsou od 1.1.2010 zahrnovány stavy na syntetických účtech 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457 a 459.

Statutární město Ostrava v roce 2014 splatilo své komunální dluhopisy ve výši 2,5 mld. Kč, takže k 31. 12. 2014 vykazovaly dluh z titulu vydaných dluhopisů pouze hl. m. Praha a statutární město Liberec v celkové výši 11,8 mld. Kč.

Položka **přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy** vykázala meziroční růst o 1,0 mld. Kč. Na jedné straně došlo k poklesu přijatých dlouhodobých návratných finančních výpomocí (o 12,6 mil. Kč), přijatých krátkodobých návratných finančních výpomocí (o 9,0 mil. Kč), krátkodobých směnek k úhradě (o 474,8 mil. Kč) a dlouhodobých závazků z ručení (o 0,3 mil. Kč); na druhé straně došlo k nárůstu jiných krátkodobých půjček (o 61,3 mil. Kč), dlouhodobých směnek k úhradě (o 912,9 mil. Kč), krátkodobých závazků z ručení (o 0,7 mil. Kč) a ostatních dlouhodobých závazků (o 453,5 mil. Kč).

Obce také na své účty přijaly půjčky z rozpočtů **Státního fondu životního prostředí** (175,0 mil. Kč) a **Státního fondu rozvoje bydlení** (5,9 mil. Kč). Půjčky byly směřovány především na ochranu vod, intenzifikace čistíren odpadních vod a jejich výstavbu nebo na opravy a modernizace bytového fondu.

Ke konci roku 2014 stav finančních prostředků na bankovních účtech rozpočtového hospodaření obcí⁵ a běžných účtech jimi zřízených příspěvkových organizací⁶ převýšil hodnotu dluhu o 19,0 mld. Kč.

Tabulka č. 19: Stav na účtech a stav zadluženosti obcí a jimi zřízených příspěvkových organizací v letech 2003–2014 (v mld. Kč)

Ukazatel	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Stav na účtech celkem	47,1	52,2	61,8	65,6	72,6	87,6	69,6	72,5	71,2	87,3	98,5	107,9
Zadluženost celkem	70,4	74,9	79,0	81,0	79,3	80,1	80,6	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9
Rozdíl	-23,3	-22,7	-17,2	-15,4	-6,7	7,5	-11,0	-10,8	-11,2	-2,7	6,3	19,0

V roce 2014 vykázalo zadluženost 3 235 obcí z celkového počtu 6 248 obcí, což je více než polovina (51,8 %) obcí z celkového počtu. Počet obcí, které vykázaly v posledních letech zadluženost, zůstává v zásadě stabilizovaný, v loňském roce došlo k mírnému poklesu (o 4 obce).

Tabulka č. 20: Údaje o zadluženosti obcí ČR bez hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně v letech 2003–2014 (v mld. Kč)

Ukazatel	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Úvěry	18,4	19,8	22,0	25,7	25,9	26,9	34,8	35,5	36,3	36,4	34,9	35,0
Komunální dluhopisy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,3
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	9,6	9,1	8,6	7,8	7,0	7,4	6,5	5,7	5,7	6,1	6,1	7,3
Celkem	28,0	28,9	30,6	33,5	32,9	34,3	41,3	43,2	44,0	44,5	43,0	43,6

Bez zahrnutí čtyř největších měst (tj. hl.m. Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) činí zadluženost ostatních obcí celkem 43,6 mld. Kč. U obcí bez těchto největších měst došlo k mírnému nárůstu celkové zadluženosti o 0,6 mld. Kč.

⁵ Zahnuje SÚ 068, 231, 236, 244, 261.

⁶ Zahnuje SÚ 068, 241, 244, 261.

Tabulka č. 21: Vývoj podílu zadluženosti hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkové zadluženosti obcí v letech 2003–2014 (v mld. Kč)

Ukazatel	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celková zadluženost obcí v ČR	70,4	74,8	79,0	80,9	79,2	80,1	80,6	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9
Zadluženost 4 největších měst	42,4	45,9	48,4	47,4	46,3	45,8	39,3	40,1	38,4	45,5	49,2	45,3
% podíl 4 největších měst na celkové zadluženosti	60,2	61,4	61,3	58,6	58,5	57,2	48,8	48,1	46,6	50,6	53,4	51,0

Na celkové zadluženosti obcí se v roce 2014 podílela 4 největší města ČR z 51,0 %, hodnota jejich dluhu dosáhla výše 45,3 mld. Kč.

Celková výše dluhu hl. m. Prahy (včetně zřízených příspěvkových organizací) dosáhla ke konci roku 2014 hodnoty 33,5 mld. Kč, což je o 0,6 mld. Kč méně než v roce předchozím. Podíl zadluženosti hl. m. Prahy na celkové zadluženosti obcí činil 37,7 %.

Zadluženost **příspěvkových organizací zřízených obcemi** (z 8 337 organizací vykazuje dluh 267 organizací, tj. 3,2 %) dosáhla ke konci roku 2014 výše 520,7 mil. Kč, oproti předchozímu roku se jedná o nárůst o 145,2 mil. Kč. Z celkového počtu zadlužených obecních příspěvkových organizací působilo z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti (dle klasifikace COFOG) nejvíce organizací (42 %) v oblasti nižšího sekundárního vzdělávání.

Dobrovolné svazky obcí vykázaly ke konci roku 2014 dluh ve výši **2,6 mld. Kč**, což je o 5,7 % více než předchozí rok. Dobrovolné svazky obcí využívají získané prostředky především na rozvoj a obnovu místní infrastruktury (vodovody a kanalizace), odpadové hospodářství a na projekty zvyšující atraktivitu jejich území.

Kraje (včetně jimi zřízených příspěvkových organizací) vykázaly ke konci roku 2014 dluh v celkové výši **27,6 mld. Kč**, což je dosud nejvyšší dosažená hodnota. Meziročně se hodnota dluhu zvýšila o 0,8 mld. Kč (o 2,9 %). Růst dluhu byl vykázán na položce úvěrů (o 0,9 mld. Kč), jejichž podíl na celkové zadluženosti krajů dosáhl 88,4 %. Kraje ani v roce 2014 neemitovaly komunální dluhopisy.

Tabulka č. 22: Souhrnné údaje o zadluženosti krajů ČR v letech 2003–2014 (v mld. Kč)

Ukazatel	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Úvěry	0,2	0,4	1,8	6,5	9,4	11,9	17,4	16,6	19,6	22,2	23,5	24,4
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	1,1	1,1	1,1	1,2	1,0	2,7	3,5	2,5	2,7	2,3	3,3	3,2
Celkem	1,3	1,5	2,9	7,7	10,4	14,6	20,9	19,1	22,3	24,5	26,8	27,6

Některé kraje pokračovaly v čerpání úvěrů poskytnutých Evropskou investiční bankou, jimiž předfinancovávají a spolufinancují rozsáhlé investice do regionální infrastruktury. Tyto úvěry jsou zpravidla čerpány v několika tranších s různou délkou splatnosti, obvykle přesahující 10 let. Ostatní úvěry přijaly kraje zejména od České spořitelny, a.s., Komerční banky, a.s., nebo Československé obchodní banky, a.s., za účelem předfinancování investičních projektů, oprav silnic či odstraňování povodňových škod.

Rozdíl mezi stavem peněžních prostředků na bankovních účtech rozpočtového hospodaření krajů a běžných účtech jimi zřízených příspěvkových organizací a stavem zadluženosti se v roce 2014 vrátil po dvou letech do kladných hodnot a dosáhl výše 1,1 mld. Kč.

Tabulka č. 23: Stavy na účtech a stav zadluženosti krajů a jimi zřízených příspěvkových organizací v letech 2003-2014 (v mld. Kč)

Ukazatel	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Stav na účtech celkem	12,5	13,1	15,1	17,8	21,0	24,9	22,1	22,2	24,1	23,1	25,7	28,7
Zadluženost celkem	1,3	1,5	2,9	7,7	10,4	14,6	20,9	19,1	22,3	24,5	26,8	27,6
Rozdíl	11,2	11,6	12,2	10,1	10,6	10,3	1,2	3,1	1,8	-1,4	-1,1	1,1

Zadluženost **příspěvkových organizací zřízených kraji** (z 1 935 organizací vykazuje dluh 215 organizací, tj. 11 %) dosáhla ke konci roku 2014 výše 2,1 mld. Kč, oproti předchozímu roku se jedná o nárůst o 0,7 mld. Kč. V rámci zadlužených krajských příspěvkových organizací působilo z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti (dle klasifikace COFOG) nejvíce organizací v oblasti vyššího sekundárního vzdělávání (72 %).

Regionální rady regionů soudržnosti uhradily svůj dluh z titulu krátkodobých úvěrů ve výši 33,8 mil. Kč a vykázaly tak k 31.12.2014 nulovou zadluženost.

Územní rozpočty v souhrnu vykázaly ke konci roku 2014 zadluženost ve výši **119,1 mld. Kč**, což je o 2,0 % (2,5 mld. Kč) méně než v roce předchozím.

Celkový objem přijatých půjčených prostředků územními rozpočty v roce 2014 (bez příspěvkových organizací) činil 15,6 mld. Kč (pokles o 23,9 % oproti předchozímu roku), což je nejnižší hodnota za posledních pět let.

Tabulka č. 24: Stavy na účtech a stav zadluženosti územních rozpočtů v letech 2003–2014 (v mld. Kč)

Ukazatel	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Stav na účtech celkem	59,9	65,7	77,8	84,2	94,6	114,1	93,4	96,6	97,2	112,3	126,3	138,7
Zadluženost celkem	72,8	77,5	83,5	90,9	92,2	97,2	104,1	105,1	107,2	117,1	121,6	119,1
Rozdíl	-12,9	-11,8	-5,7	-6,7	2,4	16,9	-10,7	-8,5	-10,0	-4,8	4,7	19,6

Stav finančních prostředků na bankovních účtech rozpočtového hospodaření obcí, DSO, krajů, regionálních rad a na běžných účtech příspěvkových organizací územních samosprávných celků se meziročně zvýšil o 12,4 mld. Kč (o 9,8 %) na 138,7 mld. Kč a převyšoval tak o **19,6 mld. Kč** hodnotu dluhu.

III. Výsledky hospodaření zdravotních pojišťoven

Finanční prostředky systému veřejného zdravotního pojištění (dále jen „v.z.p.“) jsou nedílnou součástí veřejných financí. Hodnocení vývoje systému v.z.p. za rok 2014 vychází z údajů ročních statistických a účetních výkazů zdravotních pojišťoven (dále jen „ZP“) zpracovaných v souladu s vyhláškou č. 362/2010 Sb., které byly předloženy na Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“) a na Ministerstvo financí (dále jen „MF“) do 28.2.2015. Údaje v nich obsažené jsou podkladem i pro vypracování ročních účetních závěrek a výročních zpráv za rok 2014, které dále podléhají povinnému auditu. Ověřené dokumenty předloží ZP do 30.4.2015 na MZ a MF. Po jejich posouzení budou předloženy společně s návrhem „vyjádření vlády“ vládě, a poté spolu s usnesením vlády (dále jen „UV“) Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (dále jen „PSP ČR“) ke konečnému projednání.

K 31.12.2014 zajišťovalo služby systému v.z.p. **sedm činných ZP** pro 10 419 876 pojištěnců. V roce 2014 nedošlo k žádnému sloučení či vzniku zdravotních pojišťoven. Síť poboček a územních pracovišť činných zdravotních pojišťoven zajišťuje dostatečně celostátní dostupnost zdravotní péče prostřednictvím uzavřených smluvních vztahů s poskytovateli zdravotní péče. U VZP ČR bylo k 31.12.2014 registrováno 5 972 509 pojištěnců (57,3 %), u šesti ZZP bylo zaregistrováno celkem 4 447 367 pojištěnců (42,7 %). Změna zdravotní pojišťovny je zákonem podmíněna pouze k 1. lednu s tím, že přihláška musí být zaregistrována do 30.6. předchozího roku. Proto je již dnes známo, že počet pojištěnců VZP ČR bude následující rok opět nižší, což představuje dlouhodobý trend.

Přepočtený počet zaměstnanců systému v.z.p. k 31.12.2014 dosáhl 5 818 osob s meziročním přírůstkem 13 osob.

Vývoj hospodaření systému v.z.p. v roce 2014 lze charakterizovat následujícími údaji:

Tabulka č. 25: Vývoj hospodaření systému v.z.p. v letech 2012-2015 (v mil. Kč)

Vývoj hospodaření veřejného zdravotního pojištění (vybrané ukazatele v mil. Kč)	Skutečnost v mil. Kč 2013	Rozdíl v mil. Kč 2013-2012	Změna v % 2013/2012	Skutečnost v mil. Kč 2014	Rozdíl v mil. Kč 2014-2013	Změna v % 2014/2013	ZPP v mil. Kč 2015	Rozdíl v mil. Kč 2015-2014	Změna v % 2015/2014
Příjmy v systému veřejného zdravotního pojištění celkem	228 568	-1 165	99,5	241 259	12 691	105,6	247 543	6 284	102,6
v tom: inkaso pojistného po přerozdělování	225 757	-1 359	99,4	238 476	12 719	105,6	245 000	6 525	102,7
z toho: ze SR na nevýdělečné pojištěnce	53 676	-5 300	91,0	59 867	6 191	111,5	62 140	2 273	103,8
ostatní příjmy a výnosy v.z.p.	2 159	75	103,6	2 041	-118	94,6	1 893	-148	92,7
výnosy ze zdaňované činnosti	83	-7	92,2	68	-15	81,5	72	4	106,2
platby od zahr. pojišťoven na základě mezinár.smluv	569	126	128,4	674	105	118,5	577	-97	85,6
Výdaje v systému zdravotního pojištění celkem	229 905	-1 365	99,4	239 013	9 108	104,0	247 925	8 911	103,7
v tom: výdaje na zdravotní služby	222 985	216	100,1	231 843	8 858	104,0	239 104	7 261	103,1
provozní režie	6 274	-1 556	80,1	6 429	155	102,5	8 123	1 694	126,3
výdaje za cizince uhrazené poskytovateli zdrav. služeb	592	-31	95,0	703	111	118,8	662	-41	94,1
náklady na zdaňovanou činnost	54	6	112,5	38	-16	70,6	36	-2	94,6
Saldo všech příjmů celkem a výdajů celkem	-1 337	200	19,8	2 246	3 583	-168,0	-382	-2 628	-17,0

Příjmy celkem v roce 2014 dosáhly 241 259 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 5,6 %. Z toho příjmy pojistného po přerozdělování dosáhly 238 476 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 5,6 %. Z toho příjmy z vlastního výběru dosáhly 178 609 mil. Kč a meziročně vzrostly o 3,8 %. Od 1.17.2014 došlo ke zvýšení částky vyměřovacího základu pojistného na v.z.p. u osob, za které je plátcem pojistného stát, a to z 5 829 Kč na 6 259 Kč za kalendářní měsíc. Celkový průměrný počet státem hrazených pojištěnců dosahoval k 31.12.2014 celkem 6 017 080 osob. Platba státu v roce 2014 dosáhla 59 867 mil. Kč, v důsledku zvýšení platby státu v pololetí roku 2014 a meziročně vzrostla o 6 109 mil. Kč. Při 100 % přerozdělování pojistného a platby státu má na příjmy jednotlivých ZP marginální vliv rozdílná skladba

plátců pojistného. Kriteria procesu přerozdělování se každoročně aktualizují s vazbou na skutečně vynaložené náklady na zdravotní péči **všech pojištěnců** (o dva roky zpět) v členění na muže a ženy po 5 letech věku. Zvláštní postup je používán u propočtu podílu za tzv. „nákladné pojištěnce“ v oddělené části systému 100 % přerozdělování. Principu 100 % přerozdělování pojistného podléhalo v roce 2014 veškeré vybrané pojistné, platba státu i prostředky úroků vzniklých na zvláštním účtu přerozdělování (snížené o poplatky za vedení tohoto účtu). Prostředky získané podle § 6a zákona č. 280/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, při uzavření procesu likvidace některé ze ZZP nebyly v roce 2014 realizovány, neboť do konce roku 2014 se nepodařilo uzavřít hospodaření Hornické zaměstnanecké zdravotní pojišťovny ani Mendelovy zdravotní pojišťovny.

Průměrné příjmy celkem na jednoho pojištěnce v roce 2014 dosáhly 23 167 Kč s meziročním zvýšením o 5,5 %. Nejvyšší příjmy vykázala VZP ČR v hodnotě 24 988 Kč s meziročním zvýšením o 5,6 %, nejnižší příjmy celkem vykázala RBP ve výši 19 194 Kč, s meziročním nárůstem o 4,0 %. ZZP v průměru dosáhly hodnoty 20 714 Kč, s meziročním nárůstem o 1 140 Kč.

Ostatní příjmy a výnosy v.z.p. (pokuty, penále náhrady škod, úroky a pod.) v roce 2014 dosáhly 2 041 mil. Kč (0,8 % z celkových příjmů) a jejich výše meziročně klesla o 5,4 %. Stejný trend zaznamenaly výnosy ze zdaňované činnosti, které dosáhly pouze 68 mil. Kč s meziročním poklesem o 18,5 %.

Na bankovní účty základních fondů zdravotního pojištění bylo prostřednictvím Centra mezistátních úhrad převedeno od zahraničních pojišťoven 674 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 18,5 %.

Roční výdaje systému v.z.p. celkem dosáhly 239 013 mil. Kč, s meziročním nárůstem o 4, %. Z hodnoty celkových výdajů dosáhly výdaje na zdravotní služby 231 843 mil. Kč (tj. 97 %). Meziročně se zvýšily o 4,0 %.

V přepočtu na jednoho pojištěnce dosáhly průměrné roční výdaje za zdravotní služby hrazené ze základního fondu zdravotního pojištění 22 951 Kč (u ZZP celkový průměr 20 887 Kč, u VZP ČR 24 483 Kč). Vykázané rozdíly ve výdajích za zdravotní péči mezi VZP ČR a skupinou ZZP byly ovlivněny rozdílnou skladbou pojištěnců a smluvními vztahy s PZS a cenovými dodatky. Podrobnou analýzu nákladů na zdravotní péči v členění na jednotlivé segmenty zdravotní péče budou obsahovat jednotlivé výroční zprávy ZP za rok 2014 a souhrnné hodnocení vývoje systému v.z.p.

Čerpání fondů prevence (a speciálních fondů VoZP ČR) v roce 2014 podléhalo (v souladu se zákony) záměrům zdravotně pojistných plánů a konkrétním rozhodnutím jednotlivých správních rad. V souladu s § 16 zákona č. 280/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uhradily ZZP v roce 2013 každému pojištěnci nadstandardní péči v průměru za 93 Kč. VZP ČR, v souladu s podmínkami § 7 zákona č. 551/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vynaložila v průměru pouze 69 Kč. Na rozdíl od ZZP mohla sice VZP ČR tvořit i čerpat tyto prostředky i v období, kdy nevykazuje vyrovnané hospodaření, avšak přiděly do fondů prevence jsou u VZP ČR ze zákona trvale nižší.

Náklady na činnost kryly ZP současně i ze zůstatků na běžných účtech (dále též „BÚ“) fondů provozního charakteru. VZP ČR čerpala maximální limit, a to ve výši 3,24 %, absolutní částka jejího přidělu na vlastní činnost dosáhla 4 814 mil. Kč. Průměrný (nevážený průměr) limit za skupinu ZZP dosáhl 3,39 % a celková hodnota přidělů činila 2 855 mil. Kč. Při zapojení části zůstatků na bankovních účtech fondů provozního charakteru do financování provozních potřeb vynaložily ZP na provoz 6 429 mil. Kč (včetně investičních výdajů ve výši 492 mil. Kč).

Saldo příjmů celkem a výdajů celkem (dále jen „saldo“) u činných ZP jako celku dosáhlo v roce 2013 hodnoty 2 246 mil. Kč. Meziroční vývoj salda je charakterizován výrazným zlepšením ze záporného salda, a to o celkem 3 583 mil. Kč.

Finanční situaci v.z.p. v lednu 2014 dočasně posílila změna frekvence a výše plateb státu do systému v.z.p. (tzv. předsunutá platba státu)⁷ ve výši 4,8 mld. Kč. Tato částka byla vyrovnána podíly z přerozdělování pojistného v listopadu a prosinci 2014, které byly kráceny o ekvivalentní výši poskytnuté předsunuté platby státu. V roce 2013 Ministerstvo zdravotnictví vyhovělo žádosti VZP ČR o poskytnutí návratné finanční výpomoci a VZP ČR obdržela celkem 1,7 mld. Kč. Z toho 0,7 mld. Kč bylo splaceno v roce 2014 a další 1 mld. Kč bude splacena ve čtyřech splátkách rozložených do let 2015 až 2016. Tyto prostředky pojišťovna použila v roce 2013 na snížení závazků vůči PZS po lhůtě splatnosti (k 31.12.2013 vykázala tyto závazky v nulové výši) a i v roce 2014 VZP ČR tyto závazky vykázala v nulové výši. Nenaplněn zůstal i BÚ RF s vnitřním dluhem cca 2,2 mld. Kč, tedy stav bankovního účtu rezervního fondu (dále jen „BÚ RF“) VZP ČR se nadále blíží nule.

Finanční rezervy na bankovních účtech základních fondů zdravotního pojištění k 31.12.2014 dosáhly hodnoty 6 887 mil. Kč. Zůstatky finančních prostředků u jednotlivých ZP (v přepočtu na jednoho pojištěnce) jsou nadále velmi nerovnoměrné. U VZP ČR byla zásoba na bankovním účtu základního fondu zdravotního pojištění 249 mil. Kč, ale jako v předchozích letech vytvořená již pouze z prostředků rezervního fondu, který zůstal k 31.12.2014 prakticky vyčerpán. Zůstatky na bankovních účtech rezervních fondů dosáhly k 31.12.2014 celkem 1 147 mil. Kč. Z toho u VZP ČR činila zásoba pouze 12 tis. Kč. Zůstatky na bankovních účtech provozních fondů dosáhly k 31.12.2014 celkem 4 783 mil. Kč (z toho VZP ČR 2 243 mil. Kč). Na bankovních účtech fondů prevence (nadstandardní péče pro pojištěnce) bylo soustředěno 505 mil. Kč (z toho VZP ČR 14,3 mil. Kč).

Stav finančních rezerv, závazků v poměru k průměrným výdajům ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 26: Stav finančních rezerv, závazků v poměru k výdajům (v tis. Kč)

ZFZP - konečné zůstatky na BÚ ZFZP v roce 2014 - skutečnost Rok 2014 = 365 dnů	VZP ČR tis. Kč	VoZP ČR tis. Kč	ČPZP tis. Kč	OZP tis. Kč	ZPŠ tis. Kč	ZP MV ČR tis. Kč	RBP tis. Kč	CELKEM tis. Kč	z celku ZZP tis. Kč
Výdaje na věcné dávky zdravotních služeb včetně korekcí, revizí a úhrad jiným ZP	141 621 167	14 185 958	23 892 800	14 020 228	2 963 297	25 868 443	8 326 415	230 878 308	89 257 141
Průměrný měsíční výdaj za zdrav. péči	11 801 764	1 182 163	1 991 067	1 168 352	246 941	2 155 704	693 868	19 239 859	7 438 095
Průměrný denní výdaj na zdravotní péči	388 003	38 866	65 460	38 412	8 119	70 872	22 812	632 543	244 540
KZ na bankovním účtu ZFZP k 31.12. 2014	249 530	657 665	2 085 961	689 128	332 465	1 620 363	1 251 502	6 886 614	6 637 084
Finanční zásoba na bankovním účtu ZFZP ve dnech	0,64	17	32	18	41	23	55	11	27
Stav závazků vůči PZS po lhůtě splatnosti k 31.12.2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výdaje v přepočtu na počet dnů představující závazky po lhůtě splatnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stav závazků vůči PZS ve lhůtě splatnosti k 31.12.2014	21 233 830	1 999 177	3 463 476	1 726 942	324 717	2 567 099	882 697	32 197 938	10 964 108
Výdaje v přepočtu na počet dnů představující závazky ve lhůtě splatnosti vůči PZS	55	51	53	45	40	36	39	51	45

Stav pohledávek celkem k 31.12.2014 dosáhl 36 521 mil. Kč, k tomu byl vykázán stav opravných položek v hodnotě 30 404 mil. Kč (z toho VZP ČR 21 294 mil. Kč). Z toho pohledávky za plátcí pojistného po lhůtě platnosti činily k 31.12.2014 celkem 16 874 mil. Kč (z toho pohledávky VZP ČR 10 415 mil. Kč).

Nad rámec zaúčtovaných pohledávek vůči plátcům pojistného byl propočtem stanoven k 31.12.2014 stav dohadných položek aktivních 2 000 mil. Kč, který představoval výši neproúčtovaných pohledávek (z toho VZP ČR 977 mil. Kč).

Stav závazků celkem dosáhl k 31.12.2014 hodnoty 33 218 mil. Kč. Všechny ZP hospodařily k 31.12.2014 bez závazků po lhůtě splatnosti vůči poskytovatelům zdravotnických služeb.

⁷ § 12 odst. 1 a 2 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Závazky ve lhůtě splatnosti vůči PZS dosáhly k 31.12.2014 celkem 32 198 mil. Kč. Součástí závazků celkem byly i dohadné položky pasivní ve výši 7 925 mil. Kč. Daná položka vyjadřuje především neuzavřená zúčtování zdravotních služeb, jejichž vypořádání se posouvá obvykle do 2. pololetí následujícího roku.

Detailní rozbor hospodaření jednotlivých ZP v oblasti nákladů na zdravotní služby podle jednotlivých segmentů bude pro potřeby vlády ČR a PSP ČR zpracován v souvislosti s hodnocením auditovaných výročních zpráv za rok 2014.

IV. Přehled o stavech fondů organizačních složek státu

V souladu s ustanovením § 29 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, je součástí návrhu státního závěrečného účtu i přehled o stavech fondů organizačních složek státu (dále též „OSS“).

Podle § 48 zákona o rozpočtových pravidlech **OSS tvoří tyto peněžní fondy: rezervní fond a fond kulturních a sociálních potřeb**. Způsob tvorby a možnosti použití peněžních fondů OSS jsou stanoveny rozpočtovými pravidly a vyhláškou Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů.

Zůstatek rezervních fondů OSS vykázaný na bankovních účtech ke konci roku 2014 **dosáhl 3,1 mld. Kč** a proti stavu ke konci předchozího roku se zvýšil o 315 mil. Kč. Změna stavu byla výsledkem vyšších příjmů rezervních fondů OSS v hodnoceném období ve srovnání s objemem prostředků fondů převedených do příjmů OSS k jejich použití k financování výdajů. V bankovním zůstatku rezervních fondů OSS ve výši 3,1 mld. Kč tvořily převažující část prostředky získané z prodeje majetku, se kterým bylo zmocněno hospodařit Ministerstvo obrany a dále prostředky ze zahraničí včetně peněžních darů, poskytnuté převážně bez uvedení účelu jejich použití, v menší míře prostředky poskytnuté na stanovený účel.

Nejvíce prostředků na účtech rezervních fondů **měla** ke konci roku 2014 kapitola **Ministerstvo obrany** (2,8 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (108 mil. Kč), Ministerstvo dopravy (50 mil. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (39 mil. Kč), Ministerstvo financí (27 mil. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (12 mil. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (8 mil. Kč) a Státní úřad pro jadernou bezpečnost (7 mil. Kč). Ostatní ministerstva a ústřední úřady měly na účtech podstatně menší částky anebo neměly žádné prostředky.

Podrobnější údaje a informace o prostředcích rezervních fondů jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu za rok 2014 předložených příslušným výborům Poslanecké sněmovny.

Stav fondu kulturních a sociálních potřeb OSS celkem se v průběhu roku 2014 zvýšil ze 495 mil. Kč ke konci roku 2013 na **516 mil. Kč** ke konci roku 2014, tj. o 21 mil. Kč.

Tabulka č. 27: Přehled o stavech peněžních fondů organizačních složek státu ^{*)} (v tis. Kč)

K a p i t o l a		FKSP			Rezervní fond		
		Stav k 31.12.2013	Stav k 31.12.2014	Změna stavu	Stav k 31.12.2013	Stav k 31.12.2014	Změna stavu
		1	2	3=2-1	4	5	6=5-4
301	Kancelář prezidenta republiky	442	446	4			
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	422	316	-106			
303	Senát Parlamentu	182	166	-16			
304	Úřad vlády	2 065	2 419	354		486	486
305	Bezpečnostní informační služba	9 715	10 106	391			
306	Ministerstvo zahraničních věcí	1 504	1 217	-287	4 403	4 399	-4
307	Ministerstvo obrany	187 077	204 104	17 027	2 515 809	2 791 206	275 397
308	Národní bezpečnostní úřad	600	757	157			
309	Kancelář Veřejného ochránce práv	316	231	-85			
312	Ministerstvo financí	32 359	31 061	-1 298	35 716	27 418	-8 298
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	18 951	28 462	9 511	39 269	39 020	-249
314	Ministerstvo vnitra	124 395	120 374	-4 021	55 064	107 939	52 875
315	Ministerstvo životního prostředí	2 801	2 584	-217	9 874	3 792	-6 082
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	279	636	357			
321	Grantová agentura	94	166	72			
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	4 986	4 848	-138	9 440	8 365	-1 075
327	Ministerstvo dopravy	1 728	1 493	-235	49 707	49 707	
328	Český telekomunikační úřad	502	851	349			
329	Ministerstvo zemědělství	13 698	13 986	288	1 158	671	-487
333	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 579	2 891	1 312	10 729	11 583	854
334	Ministerstvo kultury	704	682	-22			
335	Ministerstvo zdravotnictví	4 167	4 792	625	5 056	3 346	-1 710
336	Ministerstvo spravedlnosti	67 818	66 264	-1 554			
343	Úřad pro ochranu osobních údajů	69	58	-11	108		-108
344	Úřad průmyslového vlastnictví	422	315	-107			
345	Český statistický úřad	3 603	3 297	-306	5 164	3 145	-2 019
346	Český úřad zeměměřický a katastrální	7 513	7 827	314	672	658	-14
348	Český báňský úřad	246	255	9			
349	Energetický regulační úřad	83	190	107			
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	478	440	-38			
355	Úřad pro studium totalitních režimů	645	586	-59			
358	Ústavní soud	240	322	82			
361	Akademie věd České republiky	268	143	-125	2 747	4 316	1 569
372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	41	44	3			
374	Správa státních hmotných rezerv	1 989	1 590	-399			
375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	149	184	35	3 673	7 198	3 525
376	Gen.inspekce bezpečnostních sborů	1 873	1 616	-257			
377	Technologická agentura ČR	217	214	-3			
381	Nejvyšší kontrolní úřad	660	350	-310			
Ú h r n		494 880	516 283	21 403	2 748 589	3 063 249	314 660

**) Zůstatky na bankovních účtech.*

Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, stanovila s účinností od 1. ledna 2010 **směrnou účtovou osnovu** a strukturu fondů účetních jednotek.

Za oblast organizačních složek státu jako účetních jednotek je kromě rezervních fondů a FKSP vykazován především **fond privatizace**, který se týká Ministerstva financí jako právního nástupce zrušeného Fondu národního majetku České republiky (zákon č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky); o tomto fondu je podrobněji pojednáno v sešitu I. státního závěrečného účtu.

Zůstatky fondu privatizace a ostatních fondů OSS jsou ve stanovené rozvahové struktuře vykazovány takto:

Tabulka č. 28: Zůstatky fondu privatizace a ostatních fondů OSS

	Netto běžné období	Netto minulé období
Fond privatizace	104 785 mil. Kč	109 988 mil. Kč
Ostatní fondy *)		86 mil. Kč

**) podle § 10 vyhlášky č. 410/2009 Sb.*